

Gemeente **Heerde**

4. Sociaal maatschappelijk

→ www.heerde.nl

Toelichting op programma Sociaal Maatschappelijk

Het programma Sociaal Maatschappelijk gaat over alles wat mensen in hun directe bestaan raakt en heeft primair betrekking op zorg, welzijn, arbeid, onderwijs, volksgezondheid en vrijetijdsbesteding zoals sport en kunst en cultuur. Het gaat om mensen en de wijze waarop zij in staat zijn om deel te nemen aan de samenleving en invulling geven aan hun eigen verantwoordelijkheid.

Collegeprogramma Samenleving

Algemeen

- Niemand staat aan de kant.
- Ouderen zijn in beeld.
- Inwoners zijn betrokken en actief in hun buurt, in verenigingen en in vrijwilligersorganisaties. Zij zijn verantwoordelijk voor hun eigen welbevinden en houden zo lang mogelijk zelf de regie.
- Inwoners die dit niet kunnen worden ondersteund.

De gemeente heeft een vangnet voor inwoners en ondersteunt verenigingen en vrijwilligersorganisaties.

Kwaliteit

Reguliere taak. Jaarlijks kunnen (vrijwilligers)organisaties subsidie aanvragen. Het gemeentelijk vrijwilligerssteunpunt, de volwassenenwerker en de jongerenwerker ontvangen jaarlijks een subsidie om onder andere vrijwilligers te ondersteunen.

Initiatieven van inwoners faciliteren we zo nodig met een leefbaarheidsbudget.

Kwaliteit

2019 is vooral gebruikt om samen met inwoners en inwonersvertegenwoordiging (b.v. adviesraad sociaal domein) te onderzoeken en te verkennen hoe we inwonersinitiatieven snel kunnen signaleren en navenant ondersteunen. Bij sommige initiatieven wordt er om financiële steun gevraagd en bij andere meer om organisatorische begeleiding. Ook is er contact en afstemming over initiatieven met de leefbaarheidsalliantie van de provincie Gelderland. Zij bieden hiervoor diverse vormen van ondersteuning.

In 2020 wordt dit verder ontwikkeld. Daarbij wordt er gekeken hoe we als gemeente om willen gaan met inwonersinitiatieven (in het verlengde van de inwonerparticipatie)

Inwoners ouder dan 75 jaar krijgen per brief het aanbod of zij een gesprek willen met een vrijwilliger en we organiseren het aanbod van vrijwilligers om ouderen te bezoeken.

Kwaliteit

Nog geen actie ondernomen. Uitvoering is voorzien in 2020

Verdere ontschotting van het sociaal domein ten behoeve van efficiënte en effectieve inzet van de middelen.

Kwaliteit

Ontschotting is onderdeel van de transformatie en wordt breed uitgevoerd. Bijvoorbeeld in 2019 en volgend voor de gezamenlijke inkoop van maatwerkvoorzieningen voor jeugd en maatschappelijke ondersteuning. Er is gewerkt aan het proces "aanpak van 0-100" om de toegang tot (collectief) gefinancierde zorg en ondersteuning integraal te benaderen met meer en betere samenwerking tussen professionals, ketenpartners, vrijwilligers, kerken, verenigingen en mantelzorgers. In 2021 werken medewerkers, zowel Wmo, jeugd als werk en inkomen, op 1 locatie.

Ontschotting is onderdeel van de transformatie en wordt breed uitgevoerd. Sinds 2019 werken we vanuit de gezamenlijk ontwikkelde zorgproducten voor Jeugd en Wmo en de integrale verordening.

Integraal werken rondom een casus staat centraal. Het gaat om ontschotting binnen de decentralisaties en om het versterken van de verbinding met ketenpartners en overige betrokken organisaties.

Preventie

- Familie, buurtbewoners en maatschappelijke instellingen en organisaties hebben oog voor problemen bij inwoners en weten waar ze bij problemen met hun signaal terecht kunnen.
- Algemene voorzieningen zijn bij inwoners bekend evenals mogelijkheden voor financiële ondersteuning om deel te kunnen nemen aan maatschappelijke activiteiten.
- Ambulante medewerkers zijn zichtbaar en bekend in de wijk en hebben goede contacten met partijen om vroegtijdig (financiële) problemen te signaleren.

Afspraken met partijen om het oplopen van (financiële) problemen te voorkomen en als gemeente het goede voorbeeld geven.

Kwaliteit

In 2021 geven we verder uitvoering aan het uitvoeringsplan armoedebestrijding zoals dat in 2019 is vastgesteld. We gaan verder werken aan het vroeg opsporen van (stille of verborgen) armoede of schulden.

Afspraken met woningcorporatie over verantwoordelijkheden van partijen bij huurschulden en overige sociale problematiek.

Kwaliteit

Woningcorporatie Triada is een partner in de ketensamenwerking armoedebestrijding van de gemeente Heerde. We hebben met hen afspraken gemaakt over de procedures in geval van schulden en betalingsachterstanden. Er zijn korte lijnen met en er wordt snel geschakeld tussen Triada en de medewerkers schulddienstverlening van de gemeente Heerde. Daarnaast is de samenwerking met Triada gericht op het zo snel mogelijk in beeld krijgen van zorgelijke woon- en leefsituaties waardoor er adequate hulp ingezet kan worden. Triada is kernpartner in de aanpak 0-100.

Algemene voorzieningen faciliteren waarbij de huidige eigen bijdrage voor de algemene voorziening schoon en leefbaar huis niet wordt verhoogd.

Een algemene voorziening is vrij toegankelijk, laagdrempelig zonder voorafgaand onderzoek naar persoonlijke omstandigheden en kan ingezet worden zonder tussenkomst van de gemeente. Voorbeelden zijn de mantelzorgcoördinator, de volwassenwerker, de jongerenwerker, de buurtcoaches, regieondersteuning (individuele begeleiding en dagbesteding) en maatschappelijk dienstverlening. De gemeente vraagt voor deze algemene voorzieningen geen bijdrage van de inwoner maar mag dat wel.

Kwaliteit

Voor de algemene voorziening schoon en leefbaar huis is in 2019 wel een eigen bijdrage gevraagd, deze is niet verhoogd ten opzichte van 2018.

Het abonnementstarief voor voorzieningen Wmo in 2019 zal in 2020 ook gelden voor de algemene voorziening schoon en leefbaar huis.

Frequentie, bij de beoogde ontvangers passende, voorlichting en communicatie om inwoners te prikkelen hun rol te nemen en hen te informeren welke preventieve sociaal maatschappelijke ondersteuningsmogelijkheden er zijn.

Kwaliteit

Dit is een reguliere activiteit. Via de gemeentepagina, internetsite en door het organiseren van, op de doelgroep gerichte, bijeenkomsten vestigen we, ook de komende jaren, de aandacht op de ondersteuningsmogelijkheden die er zijn en prikkelen we de inwoners hun rol te nemen.

Het aanbod van sociaal maatschappelijke ondersteuning en voorzieningen is zichtbaar in de dorpen en wordt waar nodig heroverwogen.

In 2021 wordt, binnen de aanpak 0-100, vorm gegeven aan een brede basisvoorziening.

Kwaliteit

Dit is onderdeel van de aanpak van 0-100 waarbij er onderzocht wordt hoe de fysieke vindplaats c.q. ontmoetingsplekken voor het sociaal domein voor inwoners ingericht moeten worden.

Onderzoeken of de Whatsapp buurtpreventie uitgebreid kan worden naar het sociaal domein om zo de zelfredzaamheid van inwoners in de groep te ondersteunen.

Kwaliteit

De uitvoering van het onderzoek zal plaatsvinden in 2021

Waar mogelijk wordt laagdrempelige opvang met hulp van de samenleving geboden in bestaande accommodaties.

De gemeente Heerde kent herkenbare accommodaties in de samenleving. Te denken valt aan De Heerd in Heerde en Hof van Cramer in Wapenveld maar ook aan verschillende locaties in de kleine dorpen zoals de Verbinding in Vorchten en de Noord in Veessen. We weten dat de kans van slagen voor laagdrempelige opvang wordt vergroot wanneer dit in een leefomgeving wordt geboden die veilig en leefbaar is, en waar men positieve sociale contacten kan opdoen.

Kwaliteit

Dit is onderdeel van de aanpak van 0-100 waarbij er onderzocht wordt hoe de fysieke vindplaats c.q. ontmoetingsplekken voor het sociaal domein voor inwoners ingericht moet worden.

In 2020 leidt dit tot het herstructureren van de algemene voorziening regieondersteuning: oriëntatie naar een brede dagvoorziening in bestaande accommodaties in plaats van gefragmenteerde dagbesteding. Realisatie is in ontwikkeling waarbij er aangesloten wordt bij het scenario-onderzoek in het kader van de locatie 0-100.

Laaggeletterdheid

- Iedereen taal-, reken- en digitaal vaardig binnen de mogelijkheden van de inwoner.

Passend maatwerk aanbieden voor inwoners om hen taal-, reken- en digitaal vaardig te maken.

Kwaliteit

Vanuit de WEB-middelen (Wet Educatie Beroepsonderwijs) wordt aan inwoners de mogelijkheid geboden om formele taallessen te volgen. Daarnaast is er minimaal acht uur per week een Taalpuntdocent beschikbaar en heeft ondermeer Senior Web als ook Werkbedrijf Lucrato ondersteuning geboden in het aanleren van (digitale) basisvaardigheden. Dit is een reguliere activiteit. Vanaf 2020 verzorgt TopTaal de formele taallessen. Dit wordt in 2021 verder voortgezet.

Samen met Oldebroek en Hattem faciliteren we partijen in het Taalpunt.

Kwaliteit

In 2021 zitten we niet meer met Oldebroek en Hattem in dezelfde arbeidsmarktregio. Wel zitten we in dezelfde regio voor wat betreft de Bibliotheek. We blijven dan ook het Taalpunt verzorgen samen met deze gemeenten en overleg houden in H2O verband. Bij dit overleg zijn ook aangesloten de gemeenten Epe en Elburg om zo te komen tot een gezamenlijke aanpak en uitvoering van het Taalpunt en onderwerp Laaggeletterdheid.

Volwassen inwoners die een uitkering ontvangen faciliteren om deel te nemen aan trainingen om taal-, reken- en digitale vaardigheden te leren.

Kwaliteit

Is een reguliere activiteit. Wanneer geconstateerd wordt dat een inwoner met een uitkering een achterstand of beperking heeft op gebied van taal, rekenen of digitale vaardigheid wordt hij of zij doorverwezen naar een passende training/ondersteuning.

Informatie en toegankelijkheid sociaal domein

- Inwoners van 0 tot 100+ kunnen terecht bij één centraal loket en er is één regisseur per gezin.
- Er wordt integraal besproken wat inwoners zelf, met hulp van hun omgeving of algemene voorzieningen, kunnen. Als dit geen oplossing biedt, wordt samen met de inwoner in beeld gebracht welke ondersteuning nodig is. Huisgenoten, mantelzorgers en onafhankelijk cliëntadviseurs zijn welkom bij dit gesprek.

In stand houden bestaande toegang via Centrum voor Jeugd en Gezin en Zorgvraag Heerde totdat het centrale loket is gerealiseerd.

Kwaliteit

Bestaande voorzieningen worden in stand gehouden totdat de aanpak 0-100 heeft geleid tot een nieuwe locatie. Wel wordt bekeken waar in de uitvoering al stappen gemaakt kunnen worden in de meer integrale samenwerking, zowel intern als met ketenpartners (op basis van learning by doing). Vanaf 2021 werken CJG en Zorgvraag Heerde op 1 locatie .

Inwoners vinden bij het centrale loket een deskundig luisterend oor en een adequate aanpak van de vraag binnen een aanvaardbare termijn.

Kwaliteit

Er wordt onderzocht hoe we de informatie en toegankelijkheid sociaal domein zo optimaal mogelijk kunnen organiseren. In 2019 heeft besluitvorming plaatsgevonden rondom de aanpak 0-100. Naar aanleiding van deze besluitvorming worden vervolgstappen gezet om te komen tot een centraal loket voor inwoners. Naast het onderzoek naar een locatie voor een fysiek loket, blijven we actief bezig om zowel intern als ook extern meer in te zetten op preventie en samenredzaamheid van onze inwoners. In de tussentijd worden via Zorgvraag Heerde inwoners zo adequaat mogelijk geïnformeerd of doorverwezen naar een inhoudelijk specialist. Dit proces wordt in 2020 en 2021 verder voortgezet. De aanpak 0-100 wordt in 2021 met een fysieke locatie gerealiseerd.

Waar mogelijk verdere ontschotting welzijn en zorg.

Transformatie van het sociaal domein met rol voor preventie hierin komt trapsgewijs tot stand. Dit vereist grote veranderingen in ons denken en handelen. Het betreft een verschuiving van het bestrijden van symptomen naar het versterken van de lokale samenleving, naar meer voorkomen van problemen en het gebruik maken van de eigen kracht. De gemeente wil dat welzijn en zorg integraler benaderd en uitgevoerd gaan worden. Het bundelen van de krachten geeft een sterker fundament waardoor er vroegtijdig (ter voorkoming) en beter kan worden aangesloten bij de vragen en signalen van inwoners. Ook kan hierdoor overbelasting van vrijwilligers of mantelzorgers worden voorkomen.

Kwaliteit

- Hervormen van algemeen maatschappelijk werk.
- Herstructureren algemene voorziening regieondersteuning: oriëntatie naar brede dagvoorziening in combinatie met welzijn in plaats van gefragmenteerde dagbesteding.
- Bovenstaande processen betrekken in aanpak 0-100.

De drie processen zijn in 2019 gang gezet. Algemeen maatschappelijk werk (individuele begeleiding voor psychosociale problemen) wordt onder de AVR uitgevoerd. De deelnemende aanbieders in de AVR zijn samen een opzet aan het maken voor het invullen van een brede dagvoorziening. De aanpak 0-100 probeert de signalen en initiatieven uit het werkveld te bundelen en door te geleiden; ook wordt gekeken welke aanvullende acties/doorontwikkelingen er vanuit de gemeente noodzakelijk zijn. De drie bovenstaande processen lopen ook in 2020 door en worden in 2021 samengebracht in de aanpak 0-100.

Wet publieke gezondheid / Volksgezondheid

- Inwoners kennen de gevaren van het overmatig gebruik van drank, drugs, medicijnen en gamen.
- Ze herkennen drank-, drugs-, medicijn- en gameverslaving en weten waar ze aan moeten kloppen voor hulp.

Frequentie, bij de beoogde ontvanger(s) passende, voorlichting en communicatie over verslavingsproblematiek.

Kwaliteit

In samenwerking met Tactus en de GGD wordt gewerkt aan een verbetering en verbreding van het preventieprogramma voor verslavingsproblematiek. Tevens kan op incidentele basis voorlichting en communicatie worden ingezet op actuele onderwerpen.

Preventieve activiteiten en begeleiding bij verslavingsproblematiek.

Kwaliteit

In samenwerking met Tactus en de GGD is wordt gewerkt aan een verbetering en verbreding van het preventieprogramma voor verslavingsproblematiek. Op incidentele basis kan voorlichting en communicatie worden ingezet op actuele onderwerpen.

Zorg bij verward gedrag

- Er is een 24/7 sluitende (zorg)keten voor (het signaleren van) inwoners met verward gedrag en afspraken over vervoer, crisisplekken, huisvesting en dagactiviteiten.

Een regionale en lokale sluitende aanpak, waarbij aandacht is voor de combinatie van problemen die tot verward gedrag leiden.

Kwaliteit

In 2019 is uitwerking gegeven aan afspraken zoals vastgelegd in de nota 'sluitende aanpak personen met verward gedrag.' Sommige acties zijn in regionaal verband opgepakt zoals bijvoorbeeld het 24 -uur meldpunt. Andere acties hebben een lokale invulling gekregen. Sommige acties zijn doorlopende trajecten.

In 2020 wordt uitwerking gegeven aan afspraken zoals vastgelegd in de nota 'sluitende aanpak personen met verward gedrag.'

Er zijn duidelijke afspraken wie de regie voert.

Kwaliteit

De afspraken over regievoering zijn in 2019 doorgevoerd.

In 2020 zullen naar aanleiding van een evaluatie van de speerpunten die genoemd zijn in de lokale paragraaf van de nota sluitende aanpak, indien noodzakelijk, nieuwe acties plaatsvinden. Deze worden opgenomen in het lokale uitvoeringsplan Beschermd Thuis.

We staan open voor vernieuwende vormen van zorg voor inwoners met verward gedrag.

Kwaliteit

De voorbereidingen voor aanpak 0 - 100 zijn in volle gang. Daarin hebben we meegenomen dat we een herkenbaar meldpunt voor mensen met onbegrepen/verward gedrag willen realiseren.

Vanuit de regio worden gelden beschikbaar gesteld voor het ontwikkelen van algemene voorzieningen. Deze gelden zijn onderdeel van het convenant dat 27 mei 2019 door de raad is vastgesteld. Daarnaast is een brede basisvoorziening/inloop voor de doelgroep GGZ/LVB in ontwikkeling. Deze zal in maart 2020 formeel starten.

Zorg en veiligheid voor personen met verward gedrag worden integraal (bestuurlijk) besproken en waar mogelijk geïntegreerd aangeboden voor alle inwoners.

Kwaliteit

De Wet Verplichte GGZ is geïmplementeerd in januari 2020. Deze gaat het zorg- en veiligheidsdomein verder integreren rondom personen met verward gedrag. Vanaf 2020 is het mogelijk om een melding te maken bij het college van B&W en is de burgemeester gemachtigd om een crisismaatregel af te geven. Vanaf mei 2019 zijn de voorbereidingen van deze wet in gang gezet.

Participatie en Werk

- We willen dat zoveel mogelijk inwoners werken. Ook inwoners met een arbeidsbeperking.
- Wie geen werk maar wel een uitkering heeft, maakt een plan hoe hij of zij een waardevolle bijdrage aan de samenleving kan leveren.

Als scholing of arbeidservaring nodig is voor inwoners die een uitkering hebben, zijn daarvoor mogelijkheden.

Kwaliteit

Scholing wordt op de huidige arbeidsmarkt steeds belangrijker. Vanuit Lucrato is er een breed aanbod aan opleidingsmogelijkheden die aansluiten op de vraag uit de arbeidsmarkt. Daarnaast is er altijd sprake van maatwerk. In samenspraak met de kandidaten wordt gekeken wat nodig is om de aansluiting op de arbeidsmarkt te maken. Taalonderwijs, digitale vaardigheden en veiligheidstrainingen zijn voorbeelden van mogelijkheden. In 2020 zijn wij, vanwege de coronacrisis, ook gestart met het aanbieden van online trainingen en cursussen. We gaan onderzoeken of we dit in 2021 gaan voortzetten. Het aanbieden van opleidingen en trainingen is een reguliere activiteit die wij blijven voortzetten, hetzij digitaal hetzij fysiek.

Door de aantrekkende arbeidsmarkt richten we ons meer en meer op inwoners die langduriger ondersteuning nodig hebben om een (betaalde) baan te vinden.

Kwaliteit

Door uitbesteding van de activiteiten voor re-integratiekandidaten (binnen een jaar begeleidbaar naar werk) bij Lucrato, komt de focus bij onze interne gespreksvoerders Werk automatisch te liggen op de kandidaten met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt. Wij hebben onze bijstandsgerechtigden verdeeld in drie groepen: Re-integratie (binnen 1 jaar naar werk), Activering (1-3 jaar naar werk) en Participatie (>3 jaar naar werk).

De focus bij Lucrato ligt op de kandidaten vanuit deze doelgroepen die sneller door kunnen stromen naar werk. Daarnaast zien we dat door de eerder gerealiseerde uitstroom de groep re-integratie fors geslonken is. In 2021 zullen we ons tevens meer gaan richten op de groep statushouders. Dit doen we door het project Werkclub Statushouders, in samenwerking met Lucrato en het aanstellen van een sleutelpersoon Statushouders.

We moeten gaan monitoren wat het effect van de corona crisis gaat zijn op de arbeidsmarkt en de mogelijke toename in het bijstandsbestand. Dit is een actie voor 2021.

Inwoners worden persoonlijk ondersteund bij het vinden van een (betaalde) baan, waarbij de talenten van de persoon als uitgangspunt worden genomen.

Kwaliteit

Dit is een reguliere activiteit. Onze gespreksvoerders Werk ondersteunen de mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt en bieden persoonlijke ondersteuning in de vorm van maatwerk aan bij het ontwikkelen van de nodige vaardigheden om de aansluiting op de arbeidsmarkt te kunnen maken. De doelgroep die dicht bij werk staat (re-integratie) wordt vanuit Lucrato bediend. Regelmatig wordt op casusniveau met de medewerkers van Lucrato en de gemeente overlegd, om de ondersteuning op persoonlijk niveau te optimaliseren.

Werkgevers worden actief benaderd voor vacatures, functiecreatie en geschikte werkzaamheden voor een bepaalde kandidaat.

Kwaliteit

Reguliere activiteit die sinds januari 2018 is belegd bij de GR Lucrato. Vanuit Lucrato worden bedrijven in Heerde en omgeving benaderd. Sinds januari 2018 is Lucrato ook de verantwoordelijke partij voor de re-integratiekandidaten. Door deze combinatie kunnen zij de gesprekken met de werkgevers toespitsen op de beschikbare kandidaten en op de wensen van de werkgevers. Ook vindt afstemming plaats met onze interne medewerkers, met oog op de ideale match tussen vraag en aanbod.

Vrijwilligers en Mantelzorg

In stand houden mantelzorgcompliment.

Kwaliteit

De werkwijze rondom het mantelzorgcompliment is in het najaar 2018 vastgelegd in de verordening Wmo en Jeugdhulp 2018.

Ieder najaar wordt een campagne gestart om inwoners te attenderen op het lokale mantelzorgcompliment. In nauwe samenwerking met de Plu wordt het mantelzorgcompliment jaarlijks in december uitgekeerd.

In 2019 zijn alle aanvragen beoordeeld en bij goedkeuring toegekend. We zien een daling in het aantal uitgegeven mantelzorgcomplimenten in 2019.

In het kader van de ombuigingsvoorstellen is het totaal beschikbare bedrag voor het mantelzorgcompliment verlaagd. Voor 2020 wordt daarom gekeken naar een andere vorm om mantelzorgers te complimenteren.

Initiatieven uit de samenleving benutten om mantelzorgers en vrijwilligers te ondersteunen.

Kwaliteit

Jaarlijks: subsidieverstrekking aan het gemeentelijke mantelzorg- en vrijwilligerssteunpunt en het volwassenenwerk, onder andere in de vorm van activiteitensubsidies.

In 2019 is ingezet op een betere samenwerking tussen de verschillende vrijwilligersorganisaties, waarbij het platform wordt uitgebreid met vrijwilligersorganisaties die buiten het sociaal domein actief zijn. Deze lijn zal ook in 2020 doorgezet worden. Daarbij zal er ook gekeken worden naar de activiteitensubsidies.

Door samenwerking met onder andere het platform vrijwilligers en het mantelzorgsteunpunt zijn er veel kleinere en enkele grotere projecten ondersteund. Denk daarbij aan Graag Gedaan (ondersteuning voor jonge mantelzorgers) maar ook aan ondersteuning van het Kerstmatinee van stichting Vier het Leven, waarbij er extra aandacht is voor kwetsbare ouderen.

Inzetten op het vinden, versterken en verbinden van mantelzorgers en vrijwilligers. Voor mantelzorgers zodanig dat zij ook mee kunnen doen in de samenleving

Kwaliteit

In mei 2019 is het uitvoeringsprogramma vrijwilligers 2019-2020 vastgesteld waarin een van de speerpunten: vrijwilligersmanagement 3.0: de 'nieuwe' vrijwilliger mobiliseren, centraal staat. Deze speerpunten zijn in 2019 besproken en in 2020 zal er een plan worden opgesteld waarna gerichte acties worden uitgezet. Het doel is om het vrijwilligerspotentieel van de gemeente Heerde meer te benutten en onderlinge samenwerking van vrijwilligersorganisaties te versterken. Concrete maatregel die in 2019 is uitgevoerd is het organiseren van een training voor vrijwilligersorganisaties om jongeren- en jongvolwassenen meer te betrekken bij vrijwilligerswerk.

In 2020 zal meer nadruk worden gelegd op ondernemers en bedrijven: zij zullen worden uitgedaagd om diensten, producten, talenten of tijd te investeren in de vorm van vrijwilligerswerk.

Lokale scholen stimuleren om mantelzorgvriendelijk te worden en aandacht te geven aan het belang van vrijwilligerswerk.

Kwaliteit

In het uitvoeringsprogramma mantelzorg 2019-2020 is 'de jonge mantelzorgers vinden' een van de speerpunten. In de week van de jonge mantelzorgers, die jaarlijks plaatsvindt, zijn activiteiten georganiseerd voor jonge mantelzorgers. Ook heeft de mantelzorg coördinator aan het begin van het schooljaar de scholen in de gemeente Heerde bezocht, waar aandacht is besteed aan het doen van vrijwilligerswerk (project Graag Gedaan) en jonge mantelzorgers. Naast het bezoeken van leerlingen is men ook met de scholen in gesprek gegaan over dit thema.

Respijtzorg voor mantelzorgers.

Het gebruik en de inzet van respijtzorg of vervangende zorg is lastig te meten, omdat er meerdere vormen zijn die ook niet altijd als respijtzorg geregistreerd worden: het kan gaan om dagbesteding (jeugd/volwassenen), dagverzorging en logeeropvang. Als gemeente zijn wij niet uitsluitend aanwezig bij respijtzorg of vervangende zorg. Een inwoner kan respijtzorg soms/deels vergoed krijgen bij meerdere instanties zoals gemeente (wmo en/of jeugdwet), de wet langdurende zorg of zorgverzekeraar. Ook kan een inwoner het oplossen door middel van vrijwillige inzet (denk aan een buur die even oppast). Dit betekent dat inwoners vervangende zorg ook bij meerdere organisaties kunnen aanvragen.

Kwaliteit

In het kader van het programma langer thuis wonen heeft de gemeente Heerde in samenwerking met de gemeente Epe, Viaticence en Groot Stokkert in 2019 de pilot logeerszorg uitgevoerd. De pilot loopt tot en met april 2020. In de pilot (die landelijk bij 10 gemeenten plaatsvindt) wordt ook praktisch onderzocht wat logeerszorg voor de gebruiker betekent als vorm van respijtzorg en welke vormen van respijtzorg als ontlastend worden ervaren.

Basismobiliteit

- Inwoners worden op tijd gehaald en gebracht in een passend vervoermiddel door een geschikte bestuurder.
- Het doelgroepenvervoer is financieel en organisatorisch in control.

Bezien of de doelgroepen de juiste vorm van vervoer hebben, er combinaties kunnen worden gemaakt en of vervoer door vrijwilligers kan bijdragen aan beperking van de kosten

In de basis is er voor elke doelgroep een mogelijkheid om zich te vervoeren of te laten vervoeren. Hierbij kunnen combinaties van vervoer van verschillende doelgroepen worden gemaakt. Vervoer door vrijwilligers kan bijdragen aan het beperken van de kosten.

Kwaliteit

Het gaat hier om een reguliere activiteit, die is uitbesteed aan PlusOV. In 2019 is gestart met een provinciaal programma op het totale veld van Basismobiliteit. Het doel hiervan is de inwoners zelfstandiger van bijvoorbeeld het openbaar vervoer gebruik te laten maken. De verwachting is dat dit een effect zal hebben op het vervoer in 2021 en verder. In 2021 en volgende jaren gaan we onderzoeken in hoeverre aanvullend vervoer via vrijwilligers mogelijk is.

Voor de doelgroep is er passend vervoer.

Kwaliteit

Uitvoering vindt plaats door de GR PlusOV. In samenwerking met de bestuurders, beleidsadviseurs en uitvoerende collega's, is en wordt continu gewerkt aan het verbeteren van het vervoer. In 2019 is ingezet op verbetering van de interne bedrijfsvoering van PlusOV. Een gewijzigde verevening leidt in 2020 tot een reductie in de vervoerskosten voor het leerlingenvervoer. Verder wordt op provinciaal niveau gewerkt aan een sluitend vervoersnet, extra vervoersmogelijkheden (OV-maatje etc.) en combinaties van vervoer binnen de gemeenten en tussen de gemeenten in de regio. Dit vindt zijn uitvoering in 2021.

Kunst en Cultuur/Sport

- Kunst en cultuur en sport hebben een samenbindende rol in onze samenleving en moet voor iedere inwoner bereikbaar blijven.

Het Kindpakket maakt het mogelijk dat kinderen, die in armoede leven, deelnemen aan sport-, kunst- en cultuuractiviteiten

Kinderen die in armoede leven worden ondersteund op gebied van onderwijs, sportieve en culturele activiteiten; dit is in het kindpakket geregeld. Het kindpakket is structureel onderdeel van de armoedebestrijding. Elk jaar wordt via de meicirculaire bekend gemaakt hoeveel financiële middelen we ontvangen voor de uitvoering van het Kindpakket. Op basis hiervan wordt een uitvoeringsplan ontwikkeld.

Kwaliteit

Kindpakket

De gemeente Heerde geeft, in samenwerking met Stichting Leergeld Noord-Veluwe, invulling aan het Kindpakket door kinderen in armoede te ondersteunen met vergoedingen in natura voor onder andere sport en cultuur (contributies, kleding en schoenen), zwembad, fietsen, onderwijs (laptop, schoolreis en schoolspullen), verjaardagbox, legitimatiebewijs en museumkaart Jeugd. Ook een zomerpakket en winterkledingpas behoren tot het Kindpakket.

Nadruk leggen op verbindende activiteiten en lokaal cultureel erfgoed in de vorm van gebruiken, gebouwen en activiteiten.

Kwaliteit

In 2021 wordt wederom deelgenomen aan het regionale cultuur en erfgoedpact. De onderdelen gebruiken, gebouwen en activiteiten worden hierin meegenomen.

Regionale samenwerking zoeken om culturele activiteiten te faciliteren

Kwaliteit

De gemeente Heerde werkt regionaal samen met acht andere gemeenten in het Erfgoedpact waarin we regionale erfgoedprojecten stimuleren en faciliteren.

Regionale samenwerking zoeken om sport activiteiten te faciliteren.

Kwaliteit

Er is een regionale samenwerking met de gemeente Hattem en de gemeenten van de voormalige Regio Noord Veluwe op gebied van sport, zowel op portefeuillehouderniveau als ambtelijk.

Deze samenwerking heeft geresulteerd in een Startnotitie Sporten en bewegen op de Noord Veluwe. Hierin zijn een aantal ambities opgenomen die we gezamenlijk oppakken als Regio. Het gaat om de volgende thema's:

- Inclusief Sporten en Bewegen
- Duurzame sportinfrastructuur
- Vitale sport- en beweegaanbieders
- (Top) sport die inspireert

In 2020 is een aanvang gemaakt met o.a. de regionale aanpak van inclusief sporten bewegen.

Daarnaast heeft iedere gemeente in 2020 een lokaal sportakkoord opgesteld. Er is inmiddels tijdelijk een regionale sportformateur aangesteld, die zal onderzoeken of en zo ja, welke zaken uit de lokalen sportakkoorden eventueel regionaal kunnen worden opgepakt.

Stimuleren en faciliteren van culturele activiteiten.

Kwaliteit

Via het Platform Kunst en Cultuur (PKC) worden culturele evenementen gestimuleerd. Via het erfgoedpact worden bijdragen geleverd aan diverse regionale evenementen,

Stimuleren en faciliteren van sport activiteiten.

Kwaliteit

Er zijn in 2019 verschillende overleggen geweest met het ingestelde Platform Sport. De bedoeling van dit Platform is de samenwerking tussen de diverse sportverenigingen te versterken en zodoende de daadkracht te vergroten. In 2020 is in gezamenlijkheid het Lokaal Sport en Beweegakkoord opgesteld. De bedoeling is dat de uitgangspunten die in dit akkoord zijn opgenomen in de loop van 2020 en in 2021 zullen worden uitgewerkt en gestalte worden gegeven.

Onderwijs / Jeugdhulp overige voorzieningen

Gezonde schoolaanpak vanuit de GGD.

Scholen in Heerde blijven actief benaderd worden om aan de slag te gaan met de gezonde school aanpak (van de GGD). We stellen ons faciliterend op ten opzichte van de verantwoordelijkheid die het onderwijs hierbij heeft. Mocht de afname in 2020 tegenvallen in verband met de coronacrisis, zal er in 2021 worden gekeken of er extra inzet kan worden gepleegd.

Onderwijs, maatschappelijke voorzieningen en (ambulante) ondersteuning signaleren vroegtijdig en er zijn afspraken dat benodigde ondersteuning tijdig wordt gegeven.

Kwaliteit

Ambulante ondersteuning in Heerde wordt geboden vanuit het Centrum voor Jeugd en Gezin. Het CJG werkt nauw samen met de binnen het onderwijs aanwezige expertise. Ook sluiten zij aan bij wat er vanuit maatschappelijk partners zoals kinderopvang en onderwijs wordt gesignaleerd. Aan elke school in Heerde is een gezinscoach gekoppeld als contactpersoon. Over signaleren en tijdigheid van acteren zijn afspraken gemaakt met scholen op strategisch en operationeel niveau. Buurtsportcoaches en jongerenwerkers denken mee in de wijze waarop signalering in de lokale samenleving vorm kan worden gegeven. Ook de jeugdgezondheidszorg en de leerplichtambtenaar zijn operationeel vanuit het CJG. Sinds 2018 wordt tevens het programma ouderbetrokkenheid vorm gegeven. Dit programma is met name gericht op vroegtijdige signalering en preventie.

Opvoeders hebben zelf de regie in de opvoeding, maar als zij hun verantwoordelijkheid niet (kunnen) nemen, worden zij ondersteund om dat wel te kunnen.

Kwaliteit

Binnen het CJG wordt gewerkt vanuit de overtuiging dat jeugdigen en opvoeders zelf de regie over hun leven en ondersteuning hebben. Wanneer dit niet mogelijk is, wordt de regie tijdelijk overgenomen en wordt eraan gewerkt dat jeugdigen en of opvoeders dit snel weer zelf kunnen.

Scholen, gemeente en maatschappelijke partners maken een jeugdagenda, waarin onder meer aandacht is voor gezondheid, natuur en voedselverspilling.

Kwaliteit

In het uitvoeringsprogramma Jeugd 2019-2021 is er aandacht besteed aan de thema's gezondheid, natuur en voedselverspilling. Deze thema's zijn in meerdere beleidsmaatregelen verweven. Bijvoorbeeld door de uitvoering van de projecten Cool-to-be-fit, gezonde school en #Opladers. De gemeente beoogt hiermee, samen met lokale samenwerkingspartners, te werken aan een positief en gezond opvoedklimaat in de gemeente Heerde. De bestaande programma's worden in 2021 gecontinueerd en ook zullen de onderwerpen gezondheid, natuur en voedselverspilling worden geagendeerd in het LEA.

Voldoende voorzieningenaanbod voor opvoeders en jeugd.

Regionaal ontwikkelen we samen met aanbieders van jeugdhulp aan innovatieve zorgvormen die een antwoord kunnen bieden op wachttijden in de residentiële zorg en die meer passend zijn bij de leefwereld van kinderen. Het gaat hier om voorzieningen die gezinsgericht zijn in plaats van individueel gericht. Lokaal dragen wij bij aan deze innovatie door het uitvoeren van de pilots '#Opladers' en 'Move It!'.

Kwaliteit

Regionaal ontwikkelen we continu samen met aanbieders van jeugdhulp door op innovatieve zorgvormen die een antwoord kunnen bieden op wachttijden in de residentiële zorg en die meer passend zijn bij de leefwereld van kinderen. Het gaat hier om voorzieningen die gezinsgericht zijn in plaats van individueel gericht.

We blijven in gesprek met stichting PrOo over openbaar onderwijs in De Heerd.

Kwaliteit

De rechter heeft inmiddels een uitspraak gedaan en de gemeente in het gelijk gesteld voor wat betreft beëindiging gebruik van de Horsthoekschool per 1 september 2020. Er is overleg gaande met Stichting Proo hoe hier daadwerkelijk invulling aan te gaan geven waarbij het uitgangspunt van het college is (conform het advies van de commissie Samenleving) verwijzing van de Horsthoekschool naar De Heerd.

Accommodaties (sociaal domein)

- De identiteit van de dorpen is zichtbaar.
- In alle vier dorpen is een toekomstbestendige accommodatie waarin inwoners elkaar kunnen ontmoeten.
- Gemeentebreed zijn er mogelijkheden voor het beoefenen en aanschouwen van (lokale en regionale) sport en kunst en cultuur.

Accommodaties worden zo veel mogelijk door inwoners en gebruikers onderhouden en beheerd en er zijn sluitende afspraken met gebruikers over de organisatie daarvan.

Kwaliteit

De laatste jaren zijn er forse stappen gezet m.b.t. privatisering van de diverse sportaccommodaties als uitvloeisel van de Kadernota Accommodatiebeleid. Het streven is e.e.a. af te ronden voor 1-1-2021.

Wat betreft eventuele privatisering van de Villa Jacoba. Hier over zijn de gesprekken met de huurders weer opgepakt.

De gemeente heeft alleen eigendommen wanneer dit niet op een andere manier te realiseren is.

Kwaliteit

Accommodaties, die niet geprivatiseerd kunnen worden, zullen in eigendom en beheer/onderhoud bij de gemeente blijven. Het streven is wel om dit tot een minimum te beperken.

Momenteel wordt met de diverse belanghebbenden overleg gevoerd hierover.

Onderzoek en besluitvorming over een toekomstbestendige bestaande accommodatie in Veessen.

Kwaliteit

In 2019 en 2020 zijn constructieve gesprekken gevoerd met de gebruikers van de accommodatie De Noord om te kijken hoe we de huidige accommodatie toekomstbestendig kunnen maken. Streven is hier voor 2021 duidelijkheid over te hebben en een en ander door te voeren.

Preventie

Toelichting op product Preventie

Onder dit product vallen alle activiteiten die zich richten op preventie en de algemene voorzieningen en die als maatregel opgenomen zijn in het collegeprogramma, voor zowel jeugdigen als volwassenen. Deze producten maken financieel onderdeel uit van de overige producten.

Onderwijs en educatie

Toelichting op product Onderwijs en Educatie

Vanuit dit budget wordt het onderwijskansenbeleid, leerplichtfunctie en regionaal meld- en coördinatiepunt voortijdig schoolverlaters bekostigd. Daarnaast vallen ook de volwasseneneducatie en aanpak laaggeletterdheid onder dit product. De bekostiging hiervan komt voort uit de WEB-middelen die wij ontvangen vanuit het rijk via centrumgemeente Zwolle. Vanuit dit budget financieren wij formele taallessen, taalstages en de uren voor de Taalpuntdocent.

Wat heeft het gekost?

Exploitatie	Realisatie 2018	Primaire begroting 2019	Begr.wijz. 2019	Begroting 2019 (P+W)	Realisatie 2019	Vershil
Lasten						
563000 Lokaal onderwijsbeleid	118.736	97.767	0	97.767	139.342	-41.575
563050 Overig lokaal onderwijsbeleid	176.376	205.987	68.200	274.187	206.871	67.316
563150 Volwasseneneducatie	48.880	43.185	0	43.185	31.775	11.410
Totaal Lasten	343.991	346.939	68.200	415.139	377.988	37.151
Baten						
563050 Overig lokaal onderwijsbeleid	-190.501	-153.910	-119.268	-273.178	-255.801	-17.377
563150 Volwasseneneducatie	-47.265	-43.185	0	-43.185	-46.981	3.796
Totaal Baten	-237.766	-197.095	-119.268	-316.363	-302.782	-13.581
Resultaat	106.226	149.844	-51.068	98.776	75.206	23.570

Toelichting op de lasten en baten product Onderwijs & Educatie

Lasten

De uitgaven zijn bij het product Onderwijs & Educatie **€37.000,-** lager dan de raming. De afwijkingen worden hieronder toegelicht.

Niet geraamde bijdrage schoolgymnastiek	-/- €49.000
Lagere kapitaallasten lokaal onderwijsbeleid	€5.000
Afwijkingen onderwijsachterstandenbeleid/kwalificatieplicht/RMC	€72.000
Lagere uitgaven volwasseneneducatie	€11.000
Overige afwijkingen (niet toegelicht)	-/- €2.000

Totaal

€37.000

563000 Lokaal onderwijsbeleid

In 2019 is er een interne overboeking gemaakt voor schoolgymnastiek; de kosten zijn op dit onderdeel verantwoord en de inkomsten zijn geboekt op de sporthallen/gymlokalen. Deze interne boeking van in totaliteit €49.000,- was niet geraamd maar verloopt budgettair neutraal.

De investeringen voor het renoveren van speeltoestellen en de het aanpassen van bouwkundige voorzieningen voor de scholen zijn niet aangewend; hierdoor waren de lasten van de kapitaallasten €5.000,- lager dan begroot.

563050 Overig lokaal onderwijsbeleid

Voor het onderwijsachterstandenbeleid is er €63.000,- minder uitgegeven dan geraamd. De oorzaak hiervan is dat aan deze post een meerjarig uitvoeringsprogramma is gekoppeld; de budgetten en de uitnutting ervan lopen niet synchroon met de boekjaren. Bij de resultaatbestemming zal de raad dan ook voorgesteld worden om dit onbenutte budget naar 2020 over te hevelen (conform landelijk OAB-beleid). In lijn met het advies van het Ministerie van OCW worden reserves in het OAB-budget van voorgaande jaren binnen de looptijd van de specifieke OAB-uitkering meegenomen naar een volgend begrotingsjaar om fluctuaties in het OAB-budget op te vangen. Dit om aangekondigde beleidsinterventies ten uitvoer te brengen (uitvoeringsprogramma Onderwijskansen 2019-2021).

Kwalificatieplicht onderschrijft de begroting met €9.000,-. De raad wordt voorgesteld om dit onbenutte budget in 2020 in te zetten voor het treffen van voorbereidingen om het samenwerkingsniveau van de de RMC/VSV-regio op te kunnen schalen.

563150 Volwasseneneducatie

In 2019 is €11.000,- minder uitgegeven aan volwasseneneducatie; de raad wordt voorgesteld om dit budget over te hevelen zodat deze middelen in 2020 ingezet kunnen worden voor continuering taallessen in Wapenveld. In verband met de switch van de arbeidsmarktregio dienen wij de taallessen in 2020 anders te gaan inrichten. Om een vloeiende overgang te bewerkstelligen en om te voorkomen dat onze inwoners een periode geen taallessen ontvangen zijn deze middelen nodig.

Baten

De inkomsten bij dit product zijn bijna **€14.000,-** lager dan de raming. Dit is het gevolg van iets lagere (subsidie) budgetten voor de RMC, kwalificatieplicht en de Volwasseneneducatie dan geraamd.

Onderwijshuisvesting

Toelichting op product Onderwijshuisvesting

Wat heeft het gekost?

Exploitatie	Realisatie 2018	Primaire begroting 2019	Begr.wijz. 2019	Begroting 2019 (P+W)	Realisatie 2019	Vershil
Lasten						
502325 OBS Pr. Beatrix (F 421)	17.763	17.499	0	17.499	14.868	2.631
502340 OBS De Horsthoek (F 420)	207.049	0	0	0	0	0
502345 OBS De Horsthoek (F 421)	-1.237	24.610	16.000	40.610	43.576	-2.966
502365 OBS J. Ligthart (F 421)	35.722	27.754	0	27.754	35.084	-7.330
502385 OBS De Heemde (F 421)	20.846	4.110	0	4.110	17.784	-13.674
549000 Huisvesting basisonderwijs	217.338	216.305	66.700	283.005	223.026	59.979
549001 Reserve Huisvesting basisonderwijs	0	126.580	0	126.580	126.580	0
549050 De Sprengen	63.727	61.118	0	61.118	89.208	-28.090
549100 De Noordgouw	90.426	99.963	0	99.963	104.027	-4.064
Totaal Lasten	651.634	577.939	82.700	660.639	654.153	6.486
Baten						
502340 OBS De Horsthoek (F 420)	-27.878	0	0	0	0	0
502345 OBS De Horsthoek (F 421)	-2.834	-33.060	0	-33.060	-33.310	250
549000 Huisvesting basisonderwijs	-5.824	-41.000	0	-41.000	-5.268	-35.732
549050 De Sprengen	0	0	0	0	0	0
Totaal Baten	-36.536	-74.060	0	-74.060	-38.578	-35.482
Resultaat	615.098	503.879	82.700	586.579	615.575	-28.996

Toelichting op de lasten en baten product Onderwijshuisvesting

Lasten

In totaliteit is er bij dit product **€6.000,-** minder uitgegeven dan de raming. Dit verschil is gering, echter, de afwijkingen op de onderliggende onderdelen is relatief fors. Hieronder volgt een toelichting.

Hogere gemeentelijke belastingen	-/- €46.000
Niet geraamde kapitaallasten De Heemde	-/-€14.000
Geen kosten noodhuisvesting Jenaplanschool	€67.000
Overige afwijkingen (niet toegelicht)	<u>-/-€1.000</u>
Totaal	-/- €6.000

Algemeen

In 2019 is er fors meer (€46.000,-) betaald aan gemeentelijke belastingen. Deels komt dit door ramingen die moeten bijgesteld omdat deze te laag zijn door herziene waardebeoordelingen; deels zijn er nog kosten van 2018 in 2019 verantwoord.

502385 OBS De Heemde

De kapitaallasten voor De Heemde zijn niet verwerkt in de begroting; hierdoor is er geen dekking voor deze kosten en overschrijdt deze post met €14.000,-.

549000 Huisvesting basisonderwijs

Bij de najaarsnota 2019 is er €67.000,- beschikbaar gesteld voor noodhuisvesting bij de Jenaplanschool. In 2019 is er nog geen aanspraak gemaakt op dit budget omdat dit project vertraging heeft opgelopen. De raad zal daarom worden voorgesteld om dit bedrag naar 2020 over te hevelen zodat in dat jaar de noodhuisvesting kan worden gerealiseerd.

Baten

De lagere opbrengst van **€35.000,-** is het gevolg van een te hoge raming voor de te ontvangen bijdrage voor buitenonderhoud van de scholen. Voor de begroting 2020 e.v. is dit gecorrigeerd.

Kunst, cultuur en media

Toelichting op product Kunst, cultuur en media

Dit product omvat het (subsidie)beleid op gebied van bibliotheekwerk, Cultuurplein, cultuureducatie, muziek- zangverenigingen, Oranjeverenigingen, lokale radio en monumenten.

Wat heeft het gekost?

Exploitatie	Realisatie 2018	Primaire begroting 2019	Begr.wijz. 2019	Begroting 2019 (P+W)	Realisatie 2019	Vershil
Lasten						
565000 Bibliotheekwerk	270.255	270.255	0	270.255	270.255	0
565100 Kunst & Cultuur	236.698	243.219	5.000	248.219	249.077	-858
565150 Theater & Muziek	26.000	26.900	0	26.900	27.225	-325
565200 Lokale radio	5.100	9.114	0	9.114	8.946	168
565300 Monumentenzorg	68.920	78.429	15.162	93.591	48.905	44.686
Totaal Lasten	606.973	627.917	20.162	648.079	604.408	43.671
Baten						
565100 Kunst & Cultuur	1.500	0	0	0	0	0
565300 Monumentenzorg	-1.273	-2.500	0	-2.500	-29.649	27.149
Totaal Baten	227	-2.500	0	-2.500	-29.649	27.149
Resultaat	607.201	625.417	20.162	645.579	574.758	70.821

Toelichting op de lasten en baten product Kunst, cultuur en media

Lasten

Bij het product Kunst, cultuur en media is er **€44.000,-** minder uitgegeven dan was geraamd. Hieronder is deze afwijking toegelicht.

Lagere uitgaven (provinciale) subsidies	€45.000
Overige afwijkingen (niet toegelicht)	-/- €1.000
Totaal	€44.000

565300 Monumentenzorg

Bij het onderdeel Monumentenzorg is €45.000,- minder uitgegeven dan de raming. Dit komt doordat de (provinciale) subsidies voor gemeentelijke monumenten maar voor een heel klein deel zijn besteed. Voor drie monumenten is een aanvraag ontvangen voor 2019. Twee subsidieaanvragen zijn toegekend; de derde aanvraag is afgewezen, tegen deze afwijking kan nog bezwaar worden ingediend. De raad wordt daarom voorgesteld om dit budget over te hevelen naar 2020; ook omdat de subsidieverleningsbeschikking is gewijzigd en de uitvoering in een later jaar mag plaatsvinden.

Baten

De ontvangst bij dit onderdeel is **€27.000,-** hoger dan de raming. Hiervoor zijn twee oorzaken aan te wijzen.

Niet ontvangen legesinkomsten archeologie	-/- €3.000
Ontvangen provinciale subsidie t.b.v. gemeentelijke monumenten	€29.000
Overige afwijkingen (niet toegelicht)	<u>€1.000</u>
Totaal	€27.000

565300 Monumentenzorg

De afwijking bij de baten is het gevolg van een ontvangen subsidie van de provincie over de jaren 2018 en 2019 voor de gemeentelijke monumenten van €29.000,-. De raad wordt voorgesteld om dit subsidiebedrag naar 2020 over te hevelen; dit in verband met mogelijke verrekening/terugbetaling van niet aangewende subsidiegelden in de toekomst.

Sport

Toelichting op product Sport

Het product Sport omvat alle inzet, subsidies en bijdragen ten behoeve van sportstimulering. Hieronder vallen o.a. de binnen- en buitensport, de exploitatiebijdrage voor het zwembad en de combinatiefunctionaris sport.

Wat heeft het gekost?

Exploitatie	Realisatie 2018	Primaire begroting 2019	Begr.wijz. 2019	Begroting 2019 (P+W)	Realisatie 2019	Verschil
Lasten						
567150 Sportbeleid	144.506	125.287	18.070	143.357	107.271	36.086
567250 Zwembad	175.868	178.400	0	178.400	173.373	5.027
Totaal Lasten	320.374	303.687	18.070	321.757	280.644	41.113
Baten						
567150 Sportbeleid	-10.947	-16.500	-87.000	-103.500	-92.514	-10.986
567151 Reserve Sportbeleid	-25.000	0	0	0	0	0
567251 Reserve zwembad	-2.953	-4.953	0	-4.953	-2.953	-2.000
Totaal Baten	-38.900	-21.453	-87.000	-108.453	-95.467	-12.986
Resultaat	281.474	282.234	-68.930	213.304	185.177	28.127

Toelichting op de lasten en baten product Sport

Lasten

Voor sportbeleid is **€41.000,-** minder uitgegeven dan geraamd. Dit verschil bestaat uit de volgende afwijkingen.

Lagere bijstelling t.b.v. SPUK-uitkering	€18.000
Lagere uitgaven combinatiefunctionaris sport	€10.000
Geringere subsidieverstrekking aan sportverenigingen	€6.000
Lagere kosten zwembad	€5.000
Overige afwijkingen (niet toegelicht)	€2.000
Totaal	€41.000

567150 Sportbeleid

Bij de najaarsnota 2019 is een bedrag van €87.000,- zowel aan de lasten- als aan de batenkant bijgeraamd voor kostenverhogende BTW die vervolgens weer als 'SPUK-uitkering' door het ministerie van VWS zou worden uitbetaald. De uitkering van VWS is ontvangen alleen de kosten blijken in werkelijkheid door deze regeling minder te stijgen dan verwacht; dit resulteert in een voordeel van €18.000,- bij dit onderdeel.

Bij het opstellen van de begroting 2019 was rekening gehouden met de kosten van een combinatiefunctionaris sport (sportcoach) voor een volledig jaar. Deze functionaris is echter pas in maart begonnen; hierdoor is er €10.000,- van het budget overgehouden.

In 2019 zijn er minder incidentele subsidieaanvragen geweest; hierdoor is er €6.000,- van dit budget niet uitgegeven.

567250 Zwembad

De exploitatiebijdrage voor het zwembad was €3.000,- te hoog begroot; tevens waren de kapitaallasten €2.000,- lager; deze laatste kosten worden gedekt uit de reserve (zie de toelichting hieronder bij de baten).

Baten

De opbrengsten blijven bij dit product **€13.000,-** achter bij de raming; dit komt door een bijgestelde SPUK-uitkering van €8.000,-; iets lagere inkomsten van de sportcoach (€3.000,-; geen volledig jaar; zie ook de toelichting bij de lasten) en een geringere onttrekking aan de reserve zwembad (€2.000,-).

Accommodaties SMV

Toelichting op product Accommodaties SMV

Accommodaties die een sociaal maatschappelijke functie in onze gemeente hebben en waarvoor wij financieel verantwoordelijk zijn of een financiële bijdrage leveren.

Wat heeft het gekost?

Exploitatie	Realisatie 2018	Primaire begroting 2019	Begr.wijz. 2019	Begroting 2019 (P+W)	Realisatie 2019	Vershil
Lasten						
502390 De Heerd	285.227	363.441	50.430	413.871	422.283	-8.412
502395 De Rhijnsberg	460.655	388.889	0	388.889	431.602	-42.713
502440 Sportzaal Wapenveld	69.018	74.580	35.000	109.580	112.972	-3.392
502450 Binnensportacc2017	1.204	0	0	0	5.798	-5.798
502460 Sporthal Faberhal	161.032	197.467	5.000	202.467	201.958	509
502462 Kantine Faberhal	54.490	15.000	0	15.000	22.267	-7.267
502480 Dorpsacc.De Noord	48.963	66.365	0	66.365	63.422	2.943
502590 Hof van Cramer, Wapenveld	25.338	20.049	60.000	80.049	84.043	-3.994
549250 Binnensportaccommodaties	4.280	0	0	0	0	0
Totaal Lasten	1.110.207	1.125.791	150.430	1.276.221	1.344.345	-68.124
Baten						
502390 De Heerd	-157.908	-170.830	0	-170.830	-164.420	-6.410
502395 De Rhijnsberg	-328.089	-335.530	0	-335.530	-328.698	-6.832
502440 Sportzaal Wapenveld	-26.056	-5.467	-13.305	-18.772	-34.880	16.108
502450 Binnensportacc2017	0	-74.820	74.820	0	0	0
502460 Sporthal Faberhal	-61.662	0	-49.419	-49.419	-78.399	28.980
502462 Kantine Faberhal	-15.751	0	0	0	-11.949	11.949
502480 Dorpsacc.De Noord	-14.155	0	-13.336	-13.336	-14.877	1.541
502590 Hof van Cramer, Wapenveld	-12.333	-12.071	0	-12.071	-12.592	521
502591 Reserve Hof van Cramer, Wapenveld	0	0	-60.000	-60.000	-63.294	3.294
Totaal Baten	-615.954	-598.718	-61.240	-659.958	-709.110	49.152
Resultaat	494.253	527.073	89.190	616.263	635.235	-18.972

Toelichting op de lasten en baten product Accommodaties SMV

Lasten

Bij het product Accommodaties SMV is **€68.000,-** meer uitgegeven dan geraamd. Hieronder zijn de grootste afwijkingen toegelicht.

Hogere uitgaven De Heerd

€8.000

Hogere uitgaven De Rhijnsberg	€43.000
Hogere uitgaven kantine Faberhal	€7.000
Overige afwijkingen (niet toegelicht)	<u>€10.000</u>
Totaal	€68.000

502390 De Heerd

De kapitaallasten wijken met €10.000,- af van de raming. Dit komt omdat er bij de begroting rekening was gehouden met een groter voordeel als gevolg van de ingeboekte restwaarde. Daarnaast is het rentepercentage voor zowel lineaire als annuïtaire investeringen aangepast omdat er anders als gevolg van de dalende rentekosten, teveel rente naar de producten wordt doorberekend. Voor de grotere investeringen die annuïtair worden afgeschreven is dit nadelig.

502395 De Rhijnsberg

De Rhijnsberg heeft ook hogere kapitaallasten als gevolg van bovengenoemde oorzaken (€16.000,-). Het budget voor algemeen onderhoud aan het pand is met €13.000,- overschreden; vooral het onderhoud aan de WTB-installatie heeft meer geld gekost dan verwacht. Tenslotte waren de energiekosten €8.000,- hoger en is er €6.000,- meer aan gebruikerslasten betaald.

502462 Kantine Faberhal

De kantine van de Faberhal is in 2019 door vrijwilligers van de sportverenigingen (zaalvoetbal/badminton/volleybal) gerund. De overschrijding van €7.000,- is het gevolg van niet geraamde inkopen. Hiertegenover staan de niet geraamde ontvangsten uit kantineverkopen van €12.000,-.

Baten

De inkomsten zijn bij dit product **€46.000,-** hoger dan de raming. Dit is bijna volledig toe te schrijven aan de interne overboeking die is gemaakt voor schoolgymnastiek. Deze inkomsten, in totaal €49.000,- worden op dit product geboekt. De lasten worden bij het product Onderwijs & Educatie geboekt en veroorzaken daar een overschrijding omdat deze interne overboeking iet was geraamd.

Informatie en toegang sociaal domein

Toelichting op product Informatie en toegang sociaal domein

Onder dit product vallen de ambtelijke kosten van medewerkers die de toegang vormen, de kosten voor de Adviesraad Sociaal Domein, onafhankelijke cliëntondersteuning en kosten voor ICT.

Wat heeft het gekost?

Exploitatie	Realisatie 2018	Primaire begroting 2019	Begr.wijz. 2019	Begroting 2019 (P+W)	Realisatie 2019	Vershil
Lasten						
502592 project 0-100 jaar	0	0	0	0	0	0
571005 Informatie & Toegang	322.553	414.422	0	414.422	408.451	5.971
571055 Onafh. Clientondersteuning / -participa	29.357	48.672	0	48.672	21.859	26.813
571105 ICT	5.579	35.990	0	35.990	17.503	18.487
Totaal Lasten	357.489	499.084	0	499.084	447.814	51.270
Baten						
502592 project 0-100 jaar	0	0	-40.000	-40.000	-40.000	0
Totaal Baten	0	0	-40.000	-40.000	-40.000	0
Resultaat	357.489	499.084	-40.000	459.084	407.814	51.270

Toelichting op de lasten en baten product Informatie en toegang sociaal domein

Lasten

Bij dit onderdeel is er **€51.000,-** minder uitgegeven dan de raming. Hieronder zijn de belangrijkste afwijkingen toegelicht.

Lagere doorbelasting salarissen	€6.000
Lagere kosten onafhankelijke cliëntondersteuning	€10.000
Lagere kosten ICT/overige uitvoeringskosten	<u>€35.000</u>
Totaal	€51.000

571005 Informatie & Toegang

De afdeling SMV heeft in 2019 minder aan salariskosten uitgegeven dan geraamd; hierdoor is de doorbelasting naar de producten lager. Bij andere afdelingen zijn weer iets meer salariskosten gemaakt maar in totaliteit is de loonsom niet overschreden in 2019; er is naast het volledig realiseren van de taakstelling van €300.000,-, een gering bedrag overgehouden.

571055 Onafhankelijke cliëntondersteuning

Evenals in 2018 is er minder inzet nodig geweest voor onafhankelijke cliëntondersteuning

(€10.000,-). Veel vragen worden afgehandeld via de website Zorgvraagheerde.nl en/of worden de problemen door de inwoners op een andere manier oplost.

571105 ICT

Bij de overdracht van de nieuwe taken van het sociaal domein naar de gemeenten zijn er initiële budgetten geraamd voor 'uitvoering sociaal domein' en voor 'ICT'. Inmiddels is het sociaal domein volledig geïntegreerd in de reguliere bedrijfsprocessen en worden deze budgetten nog maar gedeeltelijk benut; in 2019 is hiervan €35.000,- overgehouden. Voor de begroting 2021 e.v. vindt er een herijking van deze budgetten plaats.

Jeugdhulp individuele voorziening

Toelichting op product Jeugdhulp individuele voorziening

Jongeren onder de 18 of 21 jaar krijgen op basis van een indicatie hulp in natura door één of meerdere aanbieders binnen de regionaal afgesloten raamovereenkomst. Bepalend voor de uitgaven is het aantal jongeren dat gebruik maakt van jeugdhulp en de zorgzwaarte. Ook de PGB's vallen onder dit product. Daarnaast worden ook de regionale beschikbaarheidsvoorzieningen bekostigd binnen dit product, zoals Veilig Thuis.

Wat heeft het gekost?

Exploitatie	Realisatie 2018	Primaire begroting 2019	Begr.wijz. 2019	Begroting 2019 (P+W)	Realisatie 2019	Vershil
Lasten						
573005 Jeugdhulp PGB	174.434	150.000	0	150.000	130.000	20.000
573055 Jeugdhulp in natura	4.038.159	4.074.898	0	4.074.898	4.670.321	-595.423
573105 Veiligheid, jeugdreclassering en opvang	90.386	119.330	13.936	133.266	74.772	58.494
Totaal Lasten	4.302.979	4.344.228	13.936	4.358.164	4.875.092	-516.928
Baten						
573055 Jeugdhulp in natura	-86.824	0	0	0	0	0
Totaal Baten	-86.824	0	0	0	0	0
Resultaat	4.216.155	4.344.228	13.936	4.358.164	4.875.092	-516.928

Toelichting op de lasten en baten product Jeugdhulp individuele voorzieningen

Lasten

Voor de individuele jeugdhulp is er **€517.000,-** meer uitgegeven dan was geraamd. De belangrijkste afwijkingen zijn hieronder toegelicht.

Lagere uitgaven Jeugdhulp PGB	€20.000
Hogere kosten Jeugdhulp zorg in natura (ZIN)	-/- €595.000
Lagere uitgaven veilig thuis/spoedeisende zorg	€12.000
Minder uitgegeven transformatiebudget	-/- €46.000
Totaal	-/- €517.000

573005 Jeugdhulp PGB

De onderschrijving van €20.000,- komt doordat het beleid van de gemeente Heerde er op gericht is om te sturen op zo min mogelijk PGB's. Als een PGB-indicatie is afgelopen

dan wordt er geprobeerd om dezelfde PGB voor minder uren in te zetten of om jeugdhulp naar ZIN (zorg in natura) om te zetten. Met name de laatste maatregel gebeurt vaak.

573055 Jeugdhulp in natura

Deze afwijking in kosten van €595.000,- kan worden verklaard door verschillende redenen, die allen bij elkaar opgeteld dit tekort veroorzaken:

- Het product Jeugdbescherming en Jeugdreclassering is dit jaar vaker ingezet dan normaal. In 2019 is er vaker gebruik gemaakt van de Jeugdbeschermingstafel. Dit mondt meestal uit in een Jeugdbeschermingsmaatregel (voogdij of reclassering). Verklaringen van deze toename zijn het toegenomen aantal vechtscheidingen, complexe gezinssituaties en uithuisplaatsingen. Ook zorgen de Gezinshuizen in onze gemeente voor een aanzuigende werking van plaatsing van voogdijkinderen uit andere gemeenten.
- In sommige gevallen is er duurdere zorg ingezet omdat lichte zorg niet altijd toegankelijk is en er wachtlijsten ontstaan. Om toch de juiste kwaliteit van zorg te leveren moet er soms afgeweken worden van lichte passende zorg naar zwaardere zorg.
- Verder heeft de gemeente Heerde het afgelopen jaar meermaals te maken gehad met zorginstellingen die omvallen in verband met kwaliteitsissues. Om de continuïteit van zorg voor die kinderen te kunnen waarborgen, moet er soms ook naar duurdere partijen worden uitgeweken.

573105 Veiligheid, jeugdreclassering en opvang

In 2018 is er besluitvorming geweest in de regio om dit budget fors op te hogen voor 2019. Dit heeft te maken met de investering die is gedaan voor de verbetering van de meldcode en een nieuwe wettelijke taak die daar is neergelegd. Deels wordt dit budget uit regionale gelden betaald, maar die zijn niet toereikend. Daarom moet elke gemeente naar rato van inwoners bijbetalen. De lagere uitgaven in 2019 van €12.000,- waarschijnlijk te maken met de verdeelsleutel die mogelijk iets gunstiger heeft uitgepakt. Ook is er een prijsindexatie toegepast die nog wel uit het regionale budget betaald heeft kunnen worden.

In 2019 is er gestart met de pilot ouderbetrokkenheid in Wapenveld. Dat is dit jaar voor 8 uur per week geweest. Doordat de pilot aanvankelijk klein is gehouden, zijn de kosten ook laag gebleven. Het is de bedoeling om in 2020 deze pilot te intensiveren naar de kern van Heerde. Daarnaast willen we de pilot 'Kansen in de Klas' prolongeren. De raad zal daarom worden voorgesteld om het resterende budget van €46.000,- bij de resultaatbestemming over te hevelen naar 2020.

Jeugdhulp overige voorzieningen

Toelichting op product Jeugdhulp overige voorzieningen

Vanuit dit budget worden alle vrij toegankelijke voorzieningen en preventieve activiteiten voorliggend aan jeugdhulp bekostigd, zoals de ambulante hulpverleners die werkzaam zijn vanuit het Centrum voor Jeugd en Gezin. Daarnaast wordt binnen dit budget de jeugdgezondheidszorg 0-4 en 4-19 jaar bekostigd.

Wat heeft het gekost?

Exploitatie	Realisatie 2018	Primaire begroting 2019	Begr.wijz. 2019	Begroting 2019 (P+W)	Realisatie 2019	Verschil
Lasten						
575000 Jeugdzorg (overig)	80.983	99.516	0	99.516	98.082	1.434
575005 Jeugdhulp uitvoeringkosten	430.057	571.358	0	571.358	548.414	22.944
575200 Preventie	16.550	23.940	0	23.940	9.765	14.175
575250 Jeugdgezondheidszorg	414.994	415.669	35.382	451.051	465.790	-14.739
575300 Voorschoolse voorziening	53.183	74.554	35.000	109.554	117.401	-7.847
575350 Dec.uitkering peuterspeelzaalwerk	12.768	14.298	0	14.298	14.092	206
575400 Overige voorziening	100.684	101.039	0	101.039	100.651	388
575450 Buitenschoolse voorzieningen	8.550	5.100	0	5.100	3.375	1.725
575500 Kosten CJG	287.719	276.364	13.000	289.364	226.444	62.920
Totaal Lasten	1.405.488	1.581.838	83.382	1.665.220	1.584.014	81.206
Baten						
575300 Voorschoolse voorziening	-717	0	0	0	-1.614	1.614
575350 Dec.uitkering peuterspeelzaalwerk	-51.200	-41.650	41.650	0	0	0
575500 Kosten CJG	-4.896	0	0	0	-18.762	18.762
Totaal Baten	-56.813	-41.650	41.650	0	-20.376	20.376
Resultaat	1.348.675	1.540.188	125.032	1.665.220	1.563.638	101.582

Toelichting op de lasten en baten product Jeugdhulp overige voorziening

Lasten

Bij het product Jeugdhulp overige voorzieningen is **€81.000,-** minder uitgegeven dan geraamd. De belangrijkste verschillen zijn hieronder weergegeven.

Lagere uitgaven ambulante medewerkers / gezinscoaches	€23.000
---	---------

Lagere uitgaven genotmiddelenpreventie	€14.000
--	---------

Hogere kosten jeugdgezondheidszorg 0-4 jaar	-/- €15.000
Lagere uitgaven zorgregio Midden-IJssel Oost-Veluwe	€38.000
Geringere kosten centrum Jeugd en Gezin	€15.000
Overige afwijkingen (geen toelichting)	<u>€6.000</u>
Totaal	€81.000

575005 Jeugdhulp uitvoeringskosten

Aan ambulante medewerkers / gezinscoaches is in 2019 €23.000,- minder uitgegeven. Dit komt omdat de gezinscoaches een deel van het jaar minder zijn ingezet als gevolg van het vertrek van één van de medewerkers en de (latere) invulling van de hierdoor ontstane vacature.

575200 Preventie

De scholen hebben minder beroep gedaan op de inzet van Tactus qua voorlichting. Hierdoor is er 14.000,- minder uitgegeven aan genotmiddelenpreventie.

575250 Jeugdgezondheidszorg

De oorzaak van de meerkosten van €15.000,- bij Jeugdgezondheidszorg is dat er meer consulten zijn geweest dan aanvankelijk was verwacht. Bij de voorjaarsnota is de raming naar boven bijgesteld, maar deze verhoging is niet voldoende geweest.

575500 Kosten CJG

De kosten voor de zorgregio Midden IJssel Oost-Veluwe waren voor 2019 38.000,- lager dan geraamd. Het grootste deel van deze kosten, €53.000,-, had betrekking op de Jeugdzorg, het restant betrof de Wmo. Verder zijn er geen (extra) kosten meer gemaakt voor de accountmanagers. Gelet op de feit dat de zorgregio nog continu in ontwikkeling is, is het ramen van deze post lastig. Voor het komende begrotingsjaar zal op basis van de recentste inzichten deze post indien nodig worden bijgesteld.

De kosten voor het CJG zijn €15.000,- lager dan de raming; dit komt doordat er minder scholing is geweest dan gepland. Daarnaast zijn er, rekening houdend met de geplande verhuizing, minder middelen aangeschaft.

Participatie en werk

Toelichting op product Participatie en Werk

Onder dit product vallen de sociale werkvoorziening (WSW), pilot participatievoorziening en werkzoekenden- en werkgeversdienstverlening. Belangrijke partner voor de uitvoering van dit product is de GR Lucrato. Zij geven invulling aan de sociale werkvoorziening, de werkgeversdienstverlening en de werknemersdienstverlening voor het deel re-integratie. Met de pilot participatievoorziening wil gemeente Heerde dat de onderdelen vanuit Zorg/Ondersteuning en Werk voor de inwoner meer met elkaar verbonden wordt.

Wat heeft het gekost?

Exploitatie	Realisatie 2018	Primaire begroting 2019	Begr.wijz. 2019	Begroting 2019 (P+W)	Realisatie 2019	Vershil
Lasten						
577050 WSW	2.300.887	2.166.690	41.361	2.208.051	2.194.557	13.494
577105 Werkzoekenden dienstverlening	338.123	438.431	-54.888	383.543	306.069	77.474
577150 Werkgeversdienstverlening	108.442	0	0	0	0	0
Totaal Lasten	2.747.451	2.605.121	-13.527	2.591.594	2.500.626	90.968
Baten						
577101 Reserve Pilot Participatievoorziening	-33.000	0	0	0	0	0
Totaal Baten	-33.000	0	0	0	0	0
Resultaat	2.714.451	2.605.121	-13.527	2.591.594	2.500.626	90.968

Toelichting op de lasten en baten Participatie & Werk

Lasten

Voor het product Participatie & Werk is **€91.000,-** minder uitgegeven dan geraamd. Hieronder is aangegeven waardoor deze afwijking is ontstaan.

Lagere uitvoeringskosten WSW	€10.000
Lagere kosten Werkzoekendendienstverlening	€45.000
Niet gerealiseerde taakstelling beschut werk	€30.000
Overige afwijkingen (niet toegelicht)	<u>€6.000</u>
Totaal	€91.000

577050 WSW

De uitvoeringskosten voor de WSW zijn in werkelijkheid €10.000,- lager dan de raming. Als gevolg van de teruglopende WSW-doelgroep worden de uitvoeringskosten ook minder. Voor de begroting 2021 e.v. wordt een deel van dit budget naar Werkzoekendendienstverlening overgeheveld.

577105 Werkzoekendendienstverlening

In 2019 is op deze post €45.000,- geld overgehouden omdat er is ingezet op het opstarten van een 'Werkclub Statushouders'. Deze werkclub bestaat uit een consultant werkzoekendendienstverlening statushouders en een matcher (werkgeversdienstverlener) specifiek voor statushouders. Daarnaast zal er een sleutelfiguur in de vorm van een buurtcoach ingezet worden voor statushouders. Dit is een ervaringsdeskundige die statushouders kan bijstaan in de ervaringen in de Nederlandse maatschappij, kan optreden als tolk, ambassadeur, vertrouwenspersoon etc. De raad zal worden voorgesteld om dit resterende budget naar 2020 over te hevelen zodat bovenstaande werkwijze kan worden opgestart.

Voor beschut werk is €30.000,- minder uitgegeven vanwege de niet gerealiseerde taakstelling die door het rijk was opgelegd.

Inkomen

Toelichting op product Inkomen

Het product Inkomen bestaat uit het ontwikkelen en uitvoeren van beleid op gebied van bijzondere bijstand, minimabeleid, bijstandsverlening (zelfstandigen), armoedebestrijding, het kindpakket en schulddienstverlening.

Wat heeft het gekost?

Exploitatie	Realisatie 2018	Primaire begroting 2019	Begr.wijz. 2019	Begroting 2019 (P+W)	Realisatie 2019	Vershil
Lasten						
579000 Bijstandverlening	357.221	357.353	0	357.353	334.253	23.100
579050 Levensonderhoud	2.788.387	2.493.200	84.358	2.577.558	2.508.145	69.413
579100 Bijstandverlening zelfstandigen	48.353	81.040	0	81.040	27.817	53.223
579200 Inkomensondersteuningsbeleid	241.475	313.876	0	313.876	309.354	4.522
579250 Schulddienstverlening	35.211	78.261	-20.000	58.261	46.933	11.328
579300 Minimabeleid	95.426	150.424	63.655	214.079	155.293	58.786
579400 Kwijtscheldingen	40.644	30.000	10.000	40.000	19.845	20.155
579450 Bijzondere bijstand/leenbijstand	300.171	358.400	-25.000	333.400	309.849	23.551
Totaal Lasten	3.906.888	3.862.554	113.013	3.975.567	3.711.488	264.079
Baten						
579050 Levensonderhoud	-2.645.030	-2.425.827	-207.498	-2.633.325	-2.652.097	18.772
579100 Bijstandverlening zelfstandigen	-22.929	-43.478	0	-43.478	-5.603	-37.875
579300 Minimabeleid	-66.142	0	0	0	-996	996
579305 Minimabeleid deelfonds	0	-55.212	0	-55.212	-55.045	-167
579400 Kwijtscheldingen	-977	0	0	0	0	0
579450 Bijzondere bijstand/leenbijstand	-39.230	-3.080	0	-3.080	-19.819	16.739
Totaal Baten	-2.774.309	-2.527.597	-207.498	-2.735.095	-2.733.561	-1.534
Resultaat	1.132.579	1.334.957	-94.485	1.240.472	977.927	262.545

Toelichting op de lasten en baten product Inkomen

Lasten

Bij het product Inkomen is in 2019 **€264.000,-** minder uitgegeven dan was geraamd. Hieronder is toegelicht wat de reden is van deze afwijkingen.

Lagere kosten uitkeringsadministratie Oldebroek/sociale recherche	€12.000
Minder uitgaven abonnementen/aankoop boeken	€8.000
Lager aantal uitkeringsgerechtigden	€123.000

Geen kosten bewindvoering	€11.000
Minimabeleid	€59.000
Kwijtscheldingen/Bijzondere bijstand	€44.000
Overige afwijkingen (niet toegelicht)	€7.000
Totaal	€264.000

579000 Bijstandsverlening

Bij de uitkeringsadministratie in Oldebroek zijn vorig jaar externe medewerkers vervangen door (goedkoper) intern personeel; dit is de voornaamste reden van de besparing van €9.000,- op de uitkeringsadministratie. Daarnaast is er €3.000,- minder aan de sociale recherche uitgegeven.

Door de verdergaande digitalisering en de check die jaarlijks plaatsvindt op nut en noodzaak van abonnementen/aankoop boeken is hiervoor fors minder uitgegeven.

579050 Levensonderhoud / 579100 Bijstandsverlening zelfstandigen

Op deze posten worden de kosten geboekt die betrekking hebben op de bijstandsuitkeringen (WWB, IOAW, IOAZ en BBZ); tegenover deze kosten staat het BUIG-budget. In totaliteit is er €123.000,- minder aan deze uitkeringen uitgegeven; dit komt doordat het aantal uitkeringsgerechtigden in werkelijkheid lager (162) was dan waarmee rekening was gehouden (174). De uitstroom naar (betaalde) banen was als gevolg van het goede economische tij hoger dan verwacht.

579250 Schulddienstverlening

Voor 2019 is er geen behoefte geweest aan bewindvoering; hierdoor is het totale budget van €11.000,- niet uitgegeven.

579300 Minimabeleid

Deze post laat een overschot zien van €59.000,- . Bij de bestrijding van armoede en kinderen is fors ingezet op het Jeugdfonds sport en cultuur, ouderbetrokkenheid, het reguliere Kindpakket en een Winterpakket. Hiervan resteert nog een bedrag van €22.000,- waarvan aan de raad wordt gevraagd om €8.000,- naar 2020 over te hevelen. Bij het tegengaan van armoede en schulden is €10.000,- overgehouden; ook hiervan wordt gevraagd om dit budget naar 2020 over te hevelen. Daarnaast is er een plan van aanpak armoedebestrijding en schulddienstverlening ontwikkeld die in 2020 verder wordt uitgerold. In beide gevallen ontbrak hiervoor de ambtelijke capaciteit. Bij de najaarsnota 2019 is €22.000,- bijgeraamd voor de verhoging van het taalniveau bij statushouders. De besteding van dit budget kon in 2019 niet meer plaatsvinden; vandaar dat ook hiervoor toestemming aan de raad wordt gevraagd om dit budget over te hevelen naar 2020. Tenslotte zijn er minder activiteitenbijdragen aangevraagd dan begroot. Dit levert een voordeel op van €5.000,-.

579450 Kwijtscheldingen/Bijzondere bijstand

De goed draaiende economie heeft er ook voor gezorgd dat er minder geld is uitgegeven aan kwijtscheldingen (€20.000,-) en aan bijzondere bijstand (€24.000,-).

Baten

De inkomsten zijn bij dit product **€2.000,-** lager dan geraamd. De geringere ontvangst voor de bijstandsverlening zelfstandigen is vrijwel volledig gecompenseerd door afgeloste leenbijstand en kapitaalverstrekkingen.

Wmo maatwerkvoorzieningen

Toelichting op product Wmo maatwerkvoorzieningen

Een maatwerkvoorziening is een voorziening die is afgestemd op de individuele omstandigheden en mogelijkheden van de ingezetene. Bij de maatwerkvoorziening moet rekening gehouden worden met de behoeften, persoonskenmerken en voorkeuren van de cliënt. Op deze manier wordt de cliënt in staat gesteld tot zelfredzaamheid en/of participatie, zodat hij zo lang mogelijk in zijn eigen leefomgeving kan blijven. Een voorziening die nodig is om de mantelzorger te ondersteunen of deze te ontlasten, kan onderdeel uitmaken van een maatwerkvoorziening. Maatwerkvoorzieningen kunnen materiele en/of immateriële zijn.

Wat heeft het gekost?

Exploitatie	Realisatie 2018	Primaire begroting 2019	Begr.wijz. 2019	Begroting 2019 (P+W)	Realisatie 2019	Vershil
Lasten						
581005 Wmo uitvoeringskosten incl externe advies	527.496	648.100	55.000	703.100	687.053	16.047
581055 Maatwerkvoorzieningen ZIN BG	776.262	1.317.153	-85.000	1.232.153	1.106.914	125.239
581155 Maatwerkvoorzieningen PGB BG	29.339	47.750	-9.000	38.750	14.937	23.813
581201 Reserve opvang, besch. wonen	0	0	196.583	196.583	196.583	0
581205 Opvang en beschermd wonen Wmo	20.429	22.877	110.000	132.877	22.548	110.329
581255 Doventolk	1.086	0	0	0	0	0
581750 Maatwerkvoorzieningen natura materieel v	383.246	424.016	30.300	454.316	566.484	-112.168
581800 Maatwerkvoorzieningen natura materieel w	307.395	110.910	143.000	253.910	192.893	61.017
Totaal Lasten	2.045.253	2.570.806	440.883	3.011.689	2.787.413	224.276
Baten						
581205 Opvang en beschermd wonen Wmo	0	0	-256.583	-256.583	-261.083	4.500
581750 Maatwerkvoorzieningen natura materieel v	-7.968	-1.120	0	-1.120	-16.976	15.856
581950 Eigen bijdragen Wmo bestaand	-55.166	-20.000	0	-20.000	-40.556	20.556
Totaal Baten	-63.134	-21.120	-256.583	-277.703	-318.615	40.912
Resultaat	1.982.119	2.549.686	184.300	2.733.986	2.468.798	265.188

Toelichting op de lasten en baten product Wmo maatwerkvoorzieningen

Lasten

Bij het product Wmo maatwerkvoorzieningen is in 2019 **€224.000,-** minder uitgegeven dan geraamd. Hieronder is toegelicht waarom er op de genoemde onderdelen minder geld is uitgegeven.

Lagere Wmo-uitvoeringskosten	€16.000
Lagere uitgaven Wmo zorg in natura	€125.000
Lagere uitgaven Wmo PGB	€24.000
Geen uitnutting budget Opvang en beschermd wonen	€110.000
Hogere uitgaven vervoersvoorzieningen	-/- €100.000
Lagere uitgaven woonvoorzieningen	€61.000
Overige afwijkingen (niet toegelicht)	-/- <u>€12.000</u>
Totaal	€224.000

581005 Wmo-uitvoeringskosten

De afdeling SMV heeft in 2019 minder aan salariskosten uitgegeven dan geraamd; hierdoor is de doorbelasting naar de producten lager; voor dit product is dit een bedrag van ruim €7.000,-. De resterende onderschrijding van €9.000,- komt door geringere regionale uitvoeringskosten en advieskosten voor de Wmo.

581055 Maatwerkvoorzieningen ZIN

De kosten voor zorg in natura zijn nagenoeg gelijk aan de raming voor 2019. Hierbij is al rekening gehouden met nog te verwachten uitgaven door achterblijvende facturatie van de laatste periodes van 2019. Het voordeel van €125.000,- bij dit onderdeel wordt bijna volledig veroorzaakt door een te hoog geraamde balanspost uit 2018. Wel is er een stijging in de uitgaven te zien tussen 2018 en 2019. Dit heeft te maken met een combinatie van uitstroom vanuit de AVR en beschermd wonen en een stijging in verband met de vergrijzing en tariefsverhogingen binnen het regionale inkoopcontract. Mogelijk kan hierbij ook de invoering van het abonnementstarief een rol hebben gespeeld.

581155 Maatwerkvoorzieningen PGB

De uitgaven voor de PGB zijn €24.000,- lager dan de raming. Dit komt doordat de regionale inkoop is geregeld via een open raamcontract, waarbij nieuwe aanbieders eenvoudig kunnen toetreden en een PGB-constructie vaak niet meer noodzakelijk is. PGB-aanbieders moeten daarnaast aan dezelfde kwalitatieve eisen voldoen als aanbieders die voor het regionale raamcontract zijn ingeschreven.

581205 Opvang en beschermd wonen Wmo

Bij de najaarsnota 2019 is €257.000,- bijgeraamd voor het overschot van de rijksvergoeding voor beschermd wonen; dit geld is terugontvangen van de centrumgemeente Apeldoorn. Van dit bedrag is €147.000,- toegevoegd aan de reserve sociaal domein; €110.000,- is naar de exploitatie overgeheveld. In 2019 is dit budget niet uitgegeven; de raad wordt voorgesteld om dit budget naar 2020 over te hevelen zodat hiervoor de kosten voor de pilot inloop GGZ en een algemene voorziening voor jong volwassenen met LVB/GGZ problematiek kan worden opgestart.

581750 Rolstoel- en vervoersvoorzieningen

De uitgaven voor rolstoelen en vervoersvoorzieningen overschrijden met €100.000,- de begroting; deze overschrijding heeft voor ongeveer de helft te maken met de nieuwe inkoop van hulpmiddelen. Deze nieuwe inkoop is gedaan tegen een reëel tarief waardoor de uitgaven voor aanschaf alsook onderhoud en reparatie, zijn toegenomen. We zien, naast de reguliere stijging, geen stijging in het aantal aanvragen voor vervoersvoorzieningen i.v.m. het invoeren van het abonnementstarief. De resterende overschrijding is het gevolg van het sterk aantal toegenomen vervoersbewegingen in het vraagafhankelijk vervoer (regiotaxi).

581800 Woonvoorzieningen

De uitgaven voor woonvoorzieningen zijn lager als de oorspronkelijk begrote uitgaven. Naar aanleiding van de voorjaarsnota zijn de verwachte uitgaven 2019 bijgeraamd naar €253.000,- (oorspronkelijke uitgaven van €103.000,- en verwachte uitgaven van €150.000,- (drie woningaanpassingen). In werkelijkheid zijn de verwachte uitgaven voor de woningaanpassingen lager dan verwacht. Mede door inzet van externe adviseurs (ombuigingsvoorstel) zijn de kosten voor woningaanpassingen €61.000,- lager.

Baten

De inkomsten zijn bij dit product **€41.000,-** hoger dan de raming. Hiervoor zijn drie oorzaken aan te wijzen die hieronder zijn toegelicht.

Overheveling regionaal budget Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen	€5.000
Hogere ontvangst leges invalidenkaart / verkoop hulpmiddelen	€16.000
Hogere eigen bijdragen Wmo	<u>€20.000</u>
Totaal	€41.000

581205 Opvang en beschermd wonen Wmo

In 2019 is €5.000,- ontvangen vanuit het regionale budget voor Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen. Dit geld moet worden ingezet voor de implementatie van een nieuw verdeelmodel. Deze bijdrage was niet voorzien/geraamd.

581750 Rolstoel- en vervoersvoorzieningen

De hogere ontvangst van €16.000,- komt door een grotere afname voor invalidenparkeerkaarten en een niet geraamde verkoopopbrengst van afgeschreven rolstoelen/scootmobielen.

581950 Eigen bijdragen Wmo

Door de overgang van algemene voorzieningen naar maatwerkvoorzieningen (waarvoor een eigen bijdrage in rekening wordt gebracht) zijn deze inkomsten verdubbeld; hiervoor is €20.000,- meer ontvangen.

Wmo algemene voorzieningen

Toelichting op product Wmo algemene voorzieningen

Een algemene voorziening is een aanbod van diensten en activiteiten dat zonder voorafgaand onderzoek naar de behoeften, persoonskenmerken en mogelijkheden van de gebruikers toegankelijk is. Het is gericht op maatschappelijke participatie. Algemene voorzieningen worden gefaciliteerd door de gemeente. Het kan hierbij ook gaan om voorzieningen die door vrijwilligersorganisaties worden aangeboden, mits deze gefaciliteerd zijn door de gemeente. Belangrijk is dat de algemene voorzieningen bekend en beschikbaar zijn, zowel bij cliënten, vrijwilligers als bij professionals, en dat zij gericht zijn op maatschappelijke participatie.

Wat heeft het gekost?

Exploitatie	Realisatie 2018	Primaire begroting 2019	Begr.wijz. 2019	Begroting 2019 (P+W)	Realisatie 2019	Vershil
Lasten						
585000 Volwassenenwerk	231.442	175.619	0	175.619	176.453	-834
585050 Maatschappelijk werk	174.637	6.881	0	6.881	6.867	14
585100 Volksgezondheid	124.876	148.600	0	148.600	147.727	873
585150 Vreemdelingen inburgering	27.981	47.400	-6.880	40.520	20.173	20.347
585200 Algemene voorzieningen regieondersteuning	926.700	903.393	0	903.393	842.086	61.307
585250 Basismobiliteit	774.160	544.336	266.230	810.566	687.377	123.189
585300 Algemene voorziening schoon en leefbaar	1.166.018	1.491.959	0	1.491.959	1.387.982	103.977
585350 Vrijwilligers	73.528	88.827	0	88.827	76.958	11.869
585400 Mantelzorg	88.728	88.672	0	88.672	94.281	-5.609
Totaal Lasten	3.588.069	3.495.687	259.350	3.755.037	3.439.903	315.134
Baten						
585000 Volwassenenwerk	-49.820	0	0	0	895	-895
585150 Vreemdelingen inburgering	0	-47.400	23.700	-23.700	-23.700	0
585250 Basismobiliteit	-29.883	-15.360	15.360	0	-12.838	12.838
Totaal Baten	-79.703	-62.760	39.060	-23.700	-35.644	11.944
Resultaat	3.508.367	3.432.927	298.410	3.731.337	3.404.260	327.077

Toelichting op de lasten en baten product Wmo algemene voorzieningen

Lasten

Bij het product Wmo algemene voorzieningen is **€315.000,-** minder uitgegeven dan de raming. De verklaringen voor deze onderschrijding zijn in onderstaande tekst opgenomen.

Lagere kosten inburgering vreemdelingen	€20.000
Lagere kosten regieondersteuning (AVR)	€34.000
Gedeeltelijke inzet van het transformatiebudget	€27.000
Lagere uitgaven PlusOV met name door verevening van 2018	€123.000
Lagere uitgaven algemene voorziening schoon en leefbaar huis	€104.000
Overige afwijkingen (niet toegelicht)	<u>€7.000</u>
Totaal	€315.000

585150 Vreemdelingen inburgering

De onderschrijding op dit subproduct komt doordat er begroot wordt op basis van een aanname van het aantal mensen dat gehuisvest kan worden. Als gevolg van de huisvestingsproblematiek is dit aantal niet gehaald en is er €20.000,- minder op deze post uitgegeven.

585200 Algemene voorzieningen regieondersteuning

In 2019 zijn de uitgaven voor de AVR met €34.000,- teruggebracht. Dit komt door de uitstroom naar maatwerk en naar de Wet langdurige zorg en door het inzetten van een hoogwaardige intake door bij de instroom.

Van het transformatiebudget is €27.000,- overgehouden. Als gevolg van de werkdruk is het niet gelukt om alle nieuwe zaken op te pakken; hierdoor is dit budget maar deels besteed.

585250 Basismobiliteit

De kosten voor basismobiliteit blijven, ondanks een hoger aantal vervoersbewegingen dan waar rekening mee was gehouden, binnen de begroting. Het exploitatievoordeel van €123.000,- wat is behaald komt grotendeels doordat er nog een vereveningsbijdrage over 2018 is ontvangen van €92.000,-. Deze bijdrage is het gevolg van een gewijzigde kostentoerekeningsystematiek die voordelig heeft uitgepakt voor de gemeente Heerde. Verder zijn de kosten voor de dagbesteding iets hoger dan geraamd. PlusOV heeft de organisatie inmiddels in control, dit blijkt ook uit de jaarstukken over 2019, deze zijn afgesloten met een voordelig exploitatieresultaat.

585300 Algemene voorziening schoon en leefbaar huis

Voor de ondersteuning in de huishouding is in 2019 €104.000,- minder uitgegeven. Dit komt omdat bij de begroting rekening was gehouden dat de nieuwe CAO voor de huishoudelijke hulp aan het begin van het jaar zou ingaan; dit was in werkelijkheid

halverwege het jaar. Daarnaast was de werkelijke salarisverhoging minder hoog dan was geraamd.

Baten

585250 Basismobiliteit

De extra inkomsten bij dit product van **€12.000,-** komen voor het overgrote deel van ontvangen reizigersbijdragen; deze waren niet geraamd.

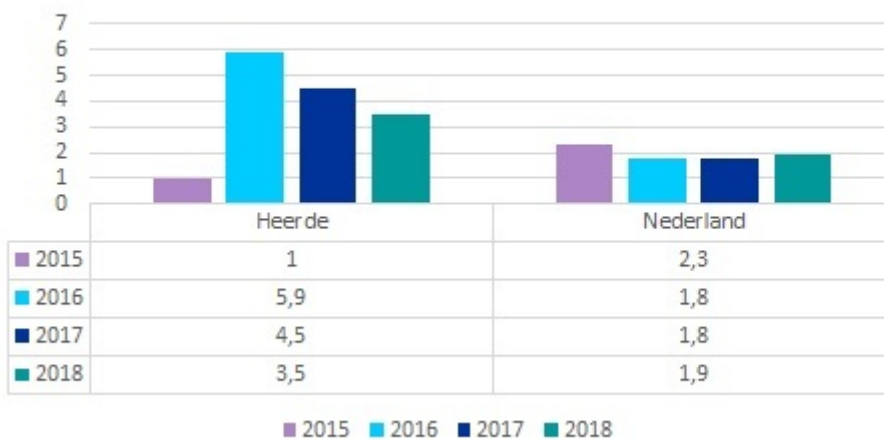
BBV-indicatoren programma Sociaal maatschappelijk

Niet-sporters

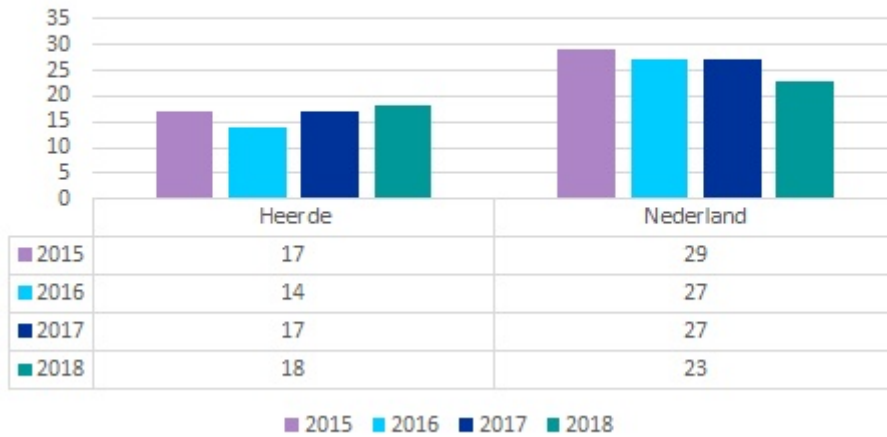
Absoluut verzuim

per 1.000 leerlingen

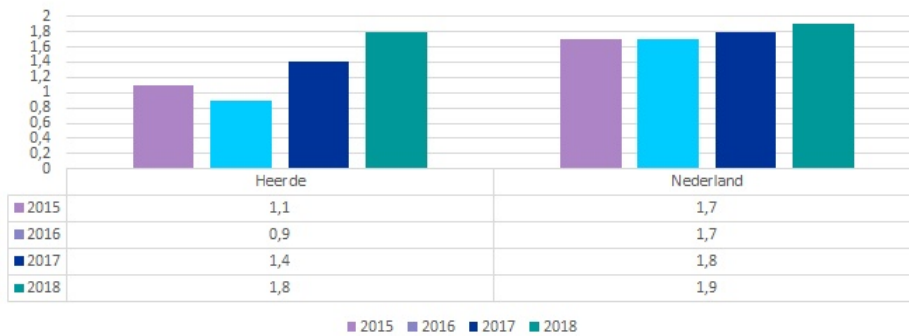
Relatief verzuim

per 1.000 leerlingen

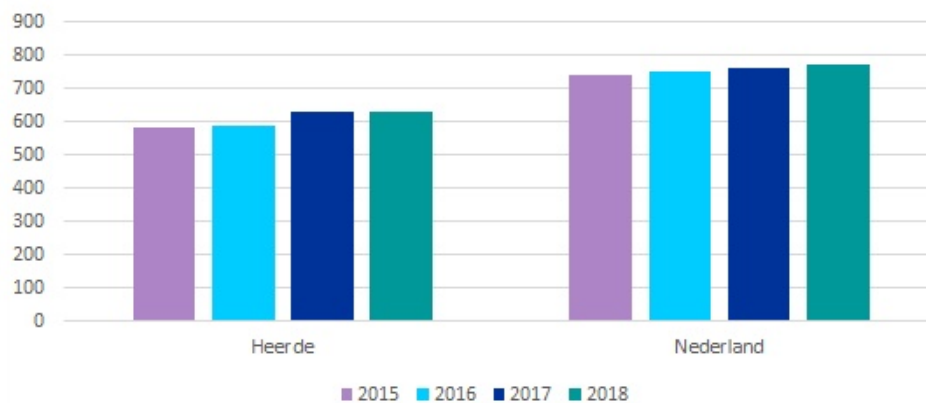
Voortijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)

Heerde, %

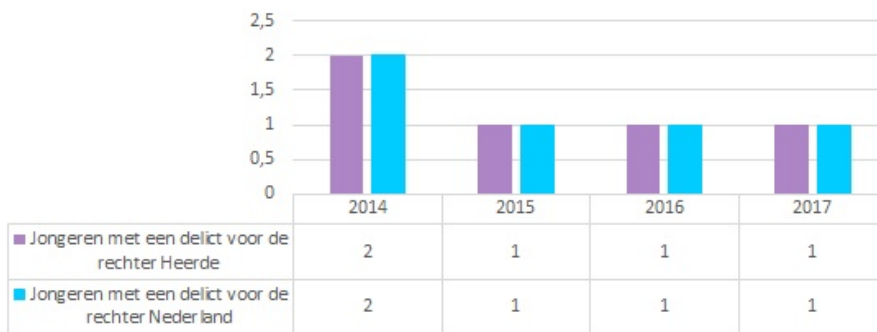
Banen

Heerde, per 1.000 inwoners van 15-64 jaar

Jongeren met een delict voor de rechter

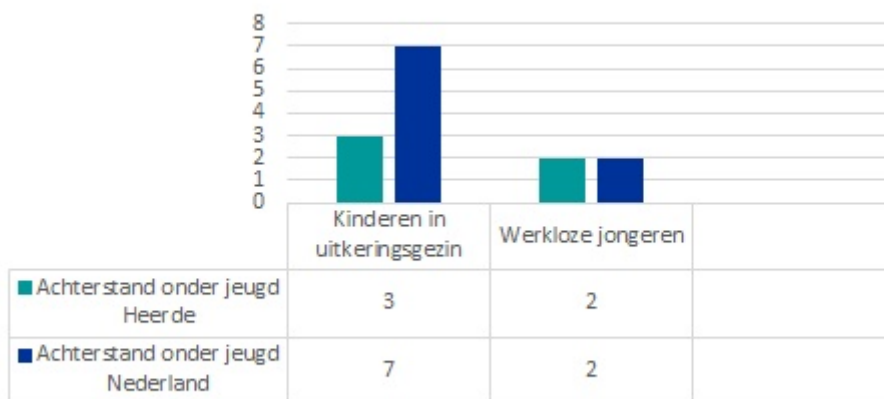
Heerde, %

■ Jongeren met een delict voor de rechter Heerde ■ Jongeren met een delict voor de rechter Nederland

Achterstand onder jeugd

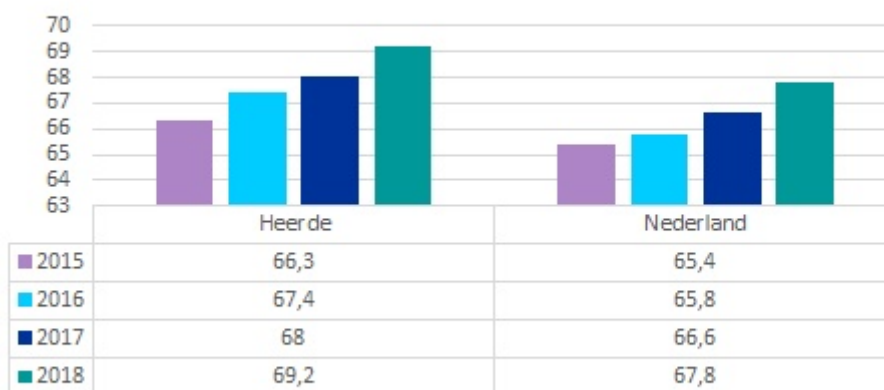
Heerde,%

■ Achterstand onder jeugd Heerde ■ Achterstand onder jeugd Nederland

Netto arbeidsparticipatie

Heerde, %

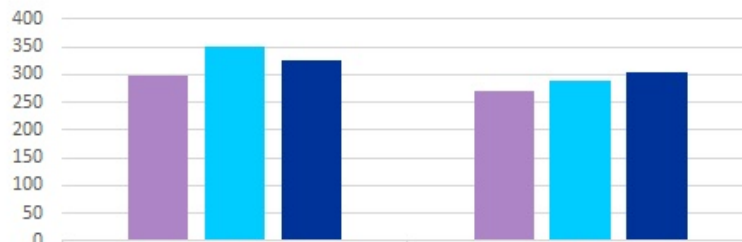

■ 2015 ■ 2016 ■ 2017 ■ 2018

Lopende re-integratievoorzieningen

Heerde, per 10.000 inwoners van 15-64 jaar

	Heerde	Nederland
■ eerste halfjaar 2017	298,6	271,3
■ tweede halfjaar 2017	351,3	290
■ eerste halfjaar 2018	326,4	305,2

■ eerste halfjaar 2017 ■ tweede halfjaar 2017 ■ eerste halfjaar 2018

Personen met een bijstandsuitkering

per 10.000 inwoners

Heerde

155,3

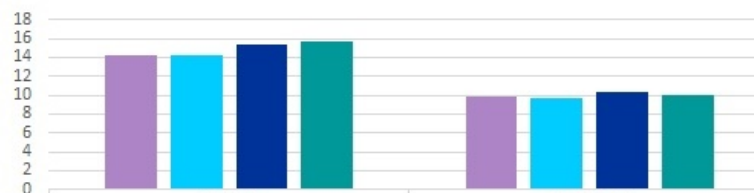
Nederland

381,7

CBS | eerste halfjaar 2019

Jongeren met jeugdhulp

Heerde, % van alle jongeren tot 18 jaar

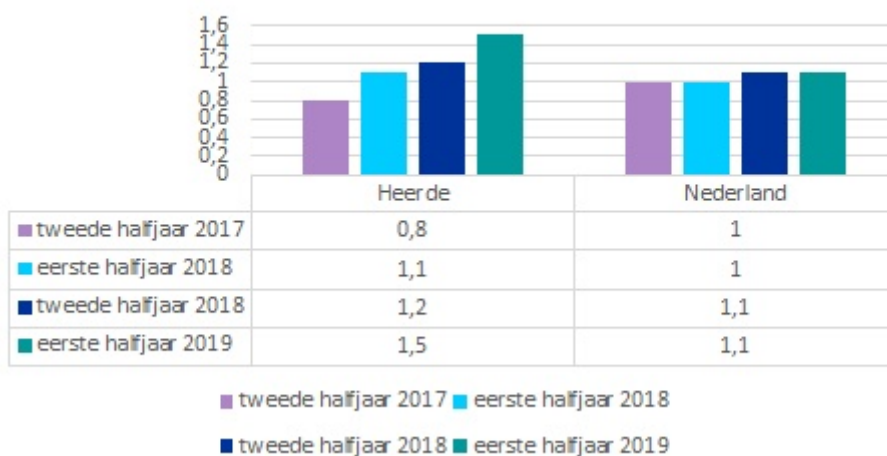

	Heerde	Nederland
■ tweede halfjaar 2017	14,2	9,9
■ eerste halfjaar 2018	14,3	9,7
■ tweede halfjaar 2018	15,4	10,4
■ eerste halfjaar 2019	15,7	10

■ tweede halfjaar 2017 ■ eerste halfjaar 2018 ■ tweede halfjaar 2018 ■ eerste halfjaar 2019

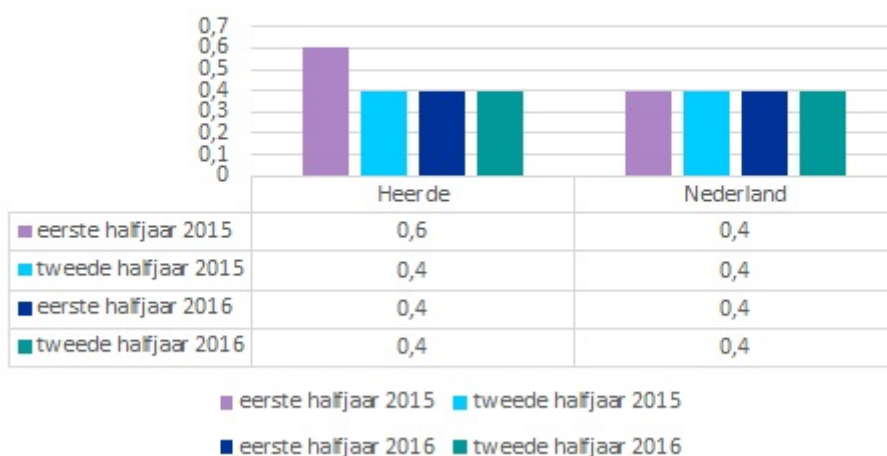
Jongeren met jeugdbescherming

Heerde, %

Jongeren met jeugdreclassering

Heerde,%

Clënten met een maatwerkarrangement Wmo

Heerde, per 10.000 inwoners

